

01001040406960016

1991

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 104

4 Ιουνίου 1996

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2408

Τροποποίηση διατάξεων του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Κώδικα Βασικών Κανόνων για τη Μεταχείριση των Κρατουμένων και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1 Διατάξεις του Ποινικού Κώδικα

1. Στο άρθρο 13 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο στ' ως εξής:

“στ) Κατ' επάγγελμα τέλεση του εγκλήματος συντρέχει, όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης ή από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο δράστης με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης προκύπτει σκοπός του δράστη για πορισμό εισοδήματος. Κατά συνήθεια τέλεση του εγκλήματος συντρέχει, όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης προκύπτει σταθερή ροπή του δράστη προς τη διάπραξη του συγκεκριμένου εγκλήματος ως στοιχείο της προσωπικότητας του δράστη.”

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 74 του Ποινικού Κώδικα, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 1941/1991 (ΦΕΚ 41 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την απέλαση αλλοδαπού που καταδικάσθηκε σε κάθειρξη ή φυλάκιση με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις που έχουν κυρωθεί από τη χώρα. Όταν ο αλλοδαπός βρίσκεται νόμιμα στη χώρα, η απέλαση δεν μπορεί να διαταχθεί, αν δεν του έχει επιβληθεί ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών. Η απέλαση εκτελείται αμέσως μετά την έκταση της ποινής ή την απόλυση από τις φυλακές. Το ίδιο ισχύει και όταν η απέλαση επιβλήθηκε από το δικαστήριο ως παρεπόμενη ποινή.”

3. α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 82 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που δεν υπερβαίνει το ένα έτος μετατρέπεται σε χρηματική ποινή ή πρόστιμο.”

β) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 82 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

“Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που είναι μεγαλύτερη από ένα έτος και δεν υπερβαίνει τα δύο μετατρέπεται σε χρηματική, εκτός και αν ο δράστης είναι υπότροπος και το δικαστήριο με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του κρίνει ότι απαιτείται η μη μετατροπή της για να αποτραπεί ο δράστης από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.”

γ) Το δεύτερο έως και το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 82 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

“Με διάταξη όμως του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, που εκδίδεται μετά από αίτηση εκείνου που καταδικάσθηκε, μπορεί να επιτραπεί σε αυτόν η καταβολή του ποσού της μετατροπής εφάπαξ ή σε δόσεις μέσα σε δύο έτη από την καταδίκη. Η ρύθμιση αυτή γίνεται εφόσον εκείνος που καταδικάσθηκε: α) βρίσκεται σε πρόδηλη και απόλυτη οικονομική αδυναμία, β) από την εκπαίδευσή του, τις επαγγελματικές του δυνατότητες και τα στοιχεία της προσωπικότητάς του γενικά πιθανολογείται ότι θα ανταποκριθεί στην υποχρέωση καταβολής και γ) έχει προηγουμένως ζητήσει τη μετατροπή της ποινής του σε παροχή κοινωνικού έργου, αλλά το δικαστήριο έκρινε ότι η παροχή τέτοιας εργασίας από το συγκεκριμένο δεν είναι εφικτή για λόγους ανεξάρτητους από τη βούλησή του. Με την ίδια διάταξη αναστέλλεται η έκταση της ποινής και μπορεί να επιβάλλονται περιοριστικοί όροι, εφόσον αυτοί είναι απολύτως αναγκαίοι και ανάλογοι προς το ύψος της ποινής, την επαγγελματική δραστηριότητα και την προσωπικότητα εκείνου που καταδικάσθηκε. Αν εκείνος που καταδικάσθηκε δεν τηρεί τις προθεσμίες που τάχθηκαν για την καταβολή του ποσού της μετατροπής ή των δόσεών του ή αν δεν συμμορφώνεται με τους περιοριστικούς όρους που του επιβλήθηκαν, η αναστολή που χορηγήθηκε αναστέλλεται με όμοια διάταξη και διατάσσεται η εκτέλεση της ποινής. Αν εκείνος που καταδικάσθηκε δεν μπορεί, λόγω παράτασης της οικονομικής του αδυναμίας που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά του, να τηρήσει προθεσμία που του τάχθηκε για την καταβολή του ποσού της μετατροπής ή δόσης του, μπορεί με

αιτησή του που υποβάλλεται στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών πριν τη λήξη της προθεσμίας να ζητήσει μόνο μία φορά την παράτασή της το πολύ για έξι μήνες. Οι διατάξεις του εισαγγελέα πλημμελειοδικών που εκδίδονται κατά την παρούσα παράγραφο ανακοινώνονται στον εισαγγελέα έκτισης της ποινής. Κατά των διατάξεων αυτών χωρεί προσφυγή ενώπιον του εισαγγελέα εφετών.

δ) Η παράγραφος 6 του άρθρου 82 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

“6. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που είναι μεγαλύτερη από ένα μήνα και έχει μετατραπεί σε χρηματική ποινή ή πρόστιμο μετατρέπεται περαιτέρω σε ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, αν το ζητεί ή το αποδέχεται εκείνος που καταδικάσθηκε και εφόσον η παροχή τέτοιας εργασίας από το συγκεκριμένο καταδικασμένο είναι εφικτή. Η περιοριστική της ελευθερίας ποινή που είναι μεγαλύτερη από δύο έτη και δεν υπερβαίνει τα τρία μπορεί να μετατρέπεται σε ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας, αν το ζητεί ή το αποδέχεται εκείνος που καταδικάσθηκε και εφόσον η παροχή τέτοιας εργασίας από το συγκεκριμένο καταδικασμένο είναι εφικτή.”

ε) Μετά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 82 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται εδάφιο ως εξής:

“Εως ότου οργανωθεί το σώμα των επιμελητών κοινωνικής αρωγής ή αν στον τόπο παροχής της κοινωφελούς εργασίας δεν υπάρχει επαρκής αριθμός επιμελητών ή αν η συγκεκριμένη κοινωφελής εργασία δεν έχει ανάγκη επίβλεψης από ειδικό επιμελητή, η επίβλεψη της εκτέλεσης της κοινωφελούς εργασίας ανατίθεται σε όργανα της διοίκησης, μέλη συλλογικών οργάνων ή σε υπαλλήλους των υπηρεσιών ή των νομικών προσώπων στα οποία παρέχεται η εργασία υπό την εποπτεία του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου παροχής της εργασίας.”

στ) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 82 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

“Αν από υπαιτιότητα εκείνου που καταδικάσθηκε η εργασία παρέχεται ελλιπώς ή πλημμελώς, παύει να ισχύει η μετατροπή της ποινής σε ποινή παροχής κοινωφελούς εργασίας.”

ζ) Το τέταρτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου αντικαθίσταται ως εξής:

“Αν ο εισαγγελέας ύστερα από ακρόαση εκείνου που καταδικάσθηκε διαπιστώσει ότι αυτός παρέχει από υπαιτιότητά του ελλιπή ή πλημμελή εργασία, διατάσσει την εκτέλεση της περιοριστικής της ελευθερίας ποινής ή της χρηματικής ποινής ή του προστίμου.”

η) Η φράση “εάν ο προσφεύγων δεν υποβληθεί σε εκτέλεση της περιοριστικής της ελευθερίας ποινής” του έκτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου αντικαθίσταται με τη φράση “εάν ο προσφεύγων δεν υποβληθεί στην εκτέλεση της περιοριστικής της ελευθερίας ποινής ή της χρηματικής ποινής ή του προστίμου”

θ) Στο τέλος του άρθρου 82 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

“12. Η εφαρμογή του άρθρου αυτού δεν προϋποθέτει αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση.”

4. α) Η παράγραφος 2 του άρθρου 99 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

“2. Αν αλλοδαπός, στον οποίο δεν έχει χορηγηθεί πολιτικό άσυλο, καταδικασθεί σε περιοριστική της ελευθερίας ποινή μέχρι πέντε ετών και διαταχθεί με την

ίδια απόφαση η απέλασή του από τη χώρα, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την επ' αόριστο αναστολή της εκτέλεσης της ποινής κατά παρέκκλιση της προηγούμενης παραγράφου και των άρθρων 100 έως 102 του παρόντος Κώδικα, οπότε εκτελείται αμέσως η απέλαση.

Η αναστολή και η απέλαση δεν κωλύονται από τη μη καταβολή των δικαστικών εξόδων και της χρηματικής ποινής που τυχόν επιβλήθηκε.”

β) Αλλοδαποί, που κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εκτίουν ποινή φυλάκισης, μπορούν να ζητήσουν από το συμβούλιο πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής τους την άμεση εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 99 του Ποινικού Κώδικα, όπως αντικαταστάθηκε με τον παρόντα νόμο. Η αίτηση αυτή μπορεί να υποβληθεί και αυτεπάγγελτα από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής.

5. α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Όσοι καταδικάσθηκαν σε ποινή στερητική της ελευθερίας μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης σύμφωνα με τις πιο κάτω διατάξεις και εφόσον έχουν εκτίσει:

α) προκειμένου για φυλάκιση, τα δύο πέμπτα της ποινής τους,

β) προκειμένου για πρόσκαιρη κάθειρξη, τα τρία πέμπτα της ποινής τους,

γ) προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τουλάχιστον είκοσι έτη.

Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης δεν απαιτείται να έχει καταστεί η καταδίκη αμετάκλητη.”

β) Η παράγραφος 2 του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα, που αντικαταστάθηκε με την περίπτωση β' της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 2207/1994 (ΦΕΚ 65 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

“2. Το χρονικό διάστημα των τριών πέμπτων περιορίζεται στα δύο πέμπτα της ποινής που επιβλήθηκε και προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τα είκοσι έτη περιορίζονται σε δεκαέξι, αν ο καταδικασμένος έχει υπερβεί το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας του. Το χρονικό διάστημα των δεκαέξι ετών προσαυξάνεται κατά τα δύο πέμπτα των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο καταδικασμένος μπορεί να απολυθεί, αν έχει εκτίσει είκοσι έτη. Μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού εβδόμου έτους της ηλικίας του καταδικασμένου, κάθε ημέρα παραμονής του σε σωφρονιστικό κατάστημα υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο ημέρες εκτιώμενης ποινής. Αν ο καταδικασμένος εργάζεται, κάθε ημέρα απασχόλησης υπολογίζεται ως επιπλέον μισή ημέρα εκτιώμενης ποινής. Αν για τους καταδικασμένους αυτούς προκύπτει από άλλες διατάξεις ευνοικότερος υπολογισμός, εφαρμόζονται εκείνες.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε καταδικασμένους για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει η παράγραφος 2 του άρθρου 105 του ν. 1492/1950 ‘Κύρωση του Ποινικού Κώδικα.’

γ) Η παράγραφος 5 του άρθρου 25 του ν. 2058/1952 (ΦΕΚ 95 Α'), που αντικαταστάθηκε με την παραγραφο 3 του άρθρου 4 του ν. 2207/1994, αντικαθίσταται ως εξής και προστίθεται ως παράγραφος 6 στο άρθρο 105 του Ποινικού Κώδικα:

“6. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης, ως ποινή που εκτίσθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά κατά το ν. 2058/1952. Προκειμένου για ποινές

κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί στον κατάδικο η υπό όρο απόλυση, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, δεκαέξι έτη. Το χρονικό διάστημα των δύο πέμπτων ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, των δεκαέξι ετών, προσαυξάνεται κατά τα δύο πέμπτα των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει είκοσι έτη. Σε περίπτωση ποινικού σωφρονισμού, για την εφαρμογή του άρθρου 129, κάθε ημέρα εργασίας υπολογίζεται ευεργετικά, η απόλυση υπό όρο όμως δεν μπορεί να χορηγηθεί, αν ο κατάδικος δεν έχει παραμείνει σε σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με τα τρία πέμπτα του ελάχιστου ορίου που του έχει οριστεί.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε όσους καταδικάσθηκαν για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 5 του ν. 2058/1952.

δ) Κρατούμενοι που κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εκτίουν συνολική ποινή φυλάκισης διάρκειας μέχρι πέντε ετών απολύονται με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής, υπό τον όρο της ανάκλησης χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και επόμενα του Ποινικού Κώδικα, εφόσον:

δα. η ποινή τους έχει διάρκεια μέχρι δύο έτη και εφόσον θα εκτίσουν με οποιονδήποτε τρόπο τα δύο πέμπτα αυτής ή θα έχουν παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα πέμπτο της ποινής τους,

δβ. η ποινή τους έχει διάρκεια μεγαλύτερη των δύο ετών και εφόσον θα εκτίσουν με οποιονδήποτε τρόπο τα δύο πέμπτα αυτής.

ε) Όσοι απολύονται υπό όρο κατά το εδάφιο δ' της παρούσας παραγράφου αν υποπέσουν μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού σε νέο από δολο προερχόμενο έγκλημα και καταδικαστούν αμετάκλητα οποτεδήποτε σε ποινή στερητική της ελευθερίας μεγαλύτερη του έτους, εκτίουν αθροιστικά και το υπόλοιπο της ποινής, για το οποίο έχουν απολυθεί υπό όρο.

στ) Οι διευθυντές των σωφρονιστικών καταστημάτων υποβάλλουν μέσα σε πέντε ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στον εισαγγελέα του τόπου έκτισης της ποινής τους φακέλους των καταδίκων οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις του εδαφίου δ' της παρούσας παραγράφου.

ζ) Απολύσεις που γίνονται κατά το εδάφιο δ' της παρούσας παραγράφου ανακοινώνονται από τους διευθυντές των καταστημάτων κράτησης στις αρμόδιες υπηρεσίες ποινικού μητρώου και καταχωρούνται στα οικεία δελτία των απολυθέντων.

η) Δεν επιτρέπεται η προσωπική κράτηση όσων απολύονται κατά το εδάφιο δ' της παρούσας παραγράφου για την εισπράξη των δικαστικών εξόδων και τελών που τους έχουν επιβληθεί με τις οικείες καταδικαστικές αποφάσεις. Εφόσον στους ανωτέρω έχει επιβληθεί και χρηματική ποινή, αυτή βεβαιώνεται αρμοδίως πριν την απόλυση τους κατά τις κείμενες διατάξεις.

θ) Κάθε αμφισβήτηση ως προς την εφαρμογή του εδαφίου δ' της παρούσας παραγράφου λύεται από το συμβούλιο των πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής. Οι διατάξεις του εδαφίου δ' της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και στους καταδίκους που αποκτούν τις προϋποθέσεις του εδαφίου δ' μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, κατόπιν ασκήσεως ενδίκου μέσου και εφόσον η έκτιση της ποινής τους έχει αρχίσει κατά τη δημοσίευση του παρόντος.

6. Το άρθρο 113 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 113

1) Η προθεσμία της παραγράφου αναστέλλεται για όσο χρόνο σύμφωνα με διάταξη νόμου δεν μπορεί να αρχίσει ή να εξακολουθήσει η ποινική δίωξη.

2) Επίσης, η προθεσμία της παραγράφου αναστέλλεται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η κύρια διαδικασία και έως ότου γίνει αμετάκλητη η καταδικαστική απόφαση.

3) Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους αναστολή δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από πέντε χρόνια για τα κακουργήματα, τρία χρόνια για τα πλημμελήματα και ένα χρόνο για τα πταίσματα. Ο χρονικός περιορισμός της αναστολής δεν ισχύει οσάκις η αναβολή ή αναστολή της δίωξης έλαβε χώρα κατ' εφαρμογή του άρθρου 30 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

4) Αν για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση, η έλλειψη της δεν αναστέλλει την παραγραφή.

5) Για εκκρεμείς υποθέσεις, ως προς τις οποίες συμπληρώνεται ο χρόνος της παραγράφου, κατ' εφαρμογή του παρόντος και των δύο προηγούμενων άρθρων, την παύση της ποινικής δίωξης μπορεί να τη διατάσσει με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα εφετών ο αρμόδιος εισαγγελέας πλημμελειοδικών, θέτοντας τη δικογραφία στο αρχείο.

7.α) Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 216 του Ποινικού Κώδικα προστίθενται οι λέξεις:

“εάν το όφελος ή η βλάβη υπερβαίνουν το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών”.

β) Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 242 του Ποινικού Κώδικα προστίθενται οι λέξεις:

“εάν το όφελος ή η βλάβη υπερβαίνουν το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών”.

8. Οι περιπτώσεις στ' και ζ' του άρθρου 374 του Ποινικού Κώδικα καταργούνται.

9. Η παράγραφος 2 του άρθρου 375 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

“2. Αν πρόκειται για αντικείμενο ιδιαίτερα μεγάλης αξίας που το έχουν εμπιστευθεί στον υπαίτιο λόγω ανάγκης ή λόγω της ιδιότητάς του ως εντολοδόχου, επιτρόπου ή κηδεμόνα του παθόντος ή ως μεσεγγυούχου ή διαχειριστή ξένης περιουσίας, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.”

10. Από την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 385 του Ποινικού Κώδικα απαλείφεται η φράση “ή αν από τις περιστάσεις αποδεικνύεται ότι ο υπαίτιος είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος”.

11. Η παράγραφος 3 του άρθρου 386 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

“3. Επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν ο υπαίτιος διαπράττει απότες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια”.

Άρθρο 2

Διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 101 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Ο ανακριτής, μόλις μετά την κλήτευση του εμφανισθεί ή οδηγηθεί σ' αυτόν ο κατηγορούμενος για να απολογηθεί, του ανακοινώνει το περιεχόμενο του κατηγορητηρίου και των άλλων εγγράφων της ανάκρισης. Επιτρέπεται επίσης στον κατηγορούμενο να μελετήσει ο ίδιος ή ο συνήγορός του το κατηγορητήριο και τα έγγραφα της ανάκρισης. Με γραπτή αίτηση του κατηγορουμένου και με δαπάνη του χορηγούνται σε αυτόν αντίγραφα του κατηγορητηρίου και των εγγράφων της ανάκρισης.”

2.α) Το άρθρο 105 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

“Όταν ενεργείται προανάκριση σύμφωνα με το άρθρο 243 παρ. 2 του παρόντος, η εξέταση γίνεται όπως ορίζεται στις διατάξεις των άρθρων 273 και 274 και εκείνος που εξετάζεται έχει τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 103 και 104.

Η κατά παράβαση του παρόντος άρθρου εξέταση είναι άκυρη και δεν λαμβάνεται υπόψη. Κατά τα άλλα εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 31.”

β) Το άρθρο 106 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας καταργείται.

3. α) Το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών, που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 111 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του ν. 1738/1987 (ΦΕΚ 200 Α'), αυξάνεται σε πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές.

β) Το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών, που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 111 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αυξάνεται σε πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές.

4. α) Το εδάφιο Α' του άρθρου 114 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

“Τα πλημμελήματα που τιμωρούνται με φυλάκιση έως δύο ετών ή με χρηματική ποινή οποιουδήποτε ποσού, εκτός από: α) εκείνα που υπάγονται στην αρμοδιότητα των μεικτών ορκωτών δικαστηρίων και των εφετείων, καθώς και τα συναφή με αυτά (άρθρα 109, 111 και 128). β) εκείνα που υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου των ανηλικών, γ) εκείνα που τελούνται δια του τύπου”.

β) Στο εδάφιο Β' του ίδιου άρθρου προστίθενται περιπτώσεις ε', στ' και ζ' ως εξής:

“ε) των άρθρων 179, 314 και 372 παράγραφος 1 εδάφιο α' του Ποινικού Κώδικα,

στ) της παραγράφου 3 του άρθρου 4 και της παραγράφου 7 του άρθρου 33 του ν. 1975/1991 και

ζ) του άρθρου 43 του ν. 2094/1992 (ΦΕΚ 182 Α'), εκτός από τις περιπτώσεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού”.

γ) Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται στις υποθέσεις για τις οποίες είχε επιδοθεί κλητήριο θέσπισμα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, σε οποιοδήποτε στάδιο και αν βρίσκονται.

5. Στο άρθρο 139 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθενται εδάφια, που έχουν ως εξής:

“Μόνη η επανάληψη της διατύπωσης του νόμου δεν αρκεί για την αιτιολογία.

Αιτιολογία απαιτείται σε όλες χωρίς εξαίρεση τις αποφάσεις, τα βουλεύματα και τις διατάξεις, ανεξάρτητα του αν αυτό απαιτείται ειδικά από το νόμο ή αν είναι οριστικές ή παρεμπιπτούσες ή αν η έκδοσή τους αφήνεται στη διακριτική, ελεύθερη ή ανέλεγκτη κρίση του δικαστή που τις εξέδωσε.”

6. Στο άρθρο 144 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

“3. Η σύνταξη των καταδικαστικών αποφάσεων κατά των οποίων έχει ασκηθεί ένδικο μέσο γίνεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα, όταν κρατείται εκείνος που το ασκεί.”

7. Το κείμενο του άρθρου 177 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αριθμείται ως παράγραφος 1 και στο ίδιο άρθρο προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

“2. Αποδεικτικά μέσα, που έχουν αποκτηθεί με αξιόποινες πράξεις ή μέσω αυτών, δεν λαμβάνονται υπόψη για την κήρυξη της ενοχής, την επιβολή ποινής ή τη λήψη μέτρων καταναγκασμού, εκτός εάν πρόκειται για κακούργηματα που απειλούνται με ποινή ισόβιας κάθειρξης και εκδοθεί για το ζήτημα αυτό ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του δικαστηρίου. Μόνη η ποινική όμως δίωξη των υπαιτίων των πράξεων αυτών δεν εμποδίζει την πρόοδο της δίκης.”

8. Μετά το άρθρο 211 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 211 Α ως εξής:

“211 Α

Μαρτυρία συγκατηγορουμένου

Μόνη η μαρτυρική κατάθεση ή η απολογία προσώπου συγκατηγορουμένου για την ίδια πράξη δεν είναι αρκετή για την καταδίκη του κατηγορουμένου.”

9. Στο άρθρο 224 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται δεύτερη παράγραφος ως εξής:

“2. Αν ο μάρτυρας δεν κατονομάζει την πηγή των πληροφοριών του, η κατάθεσή του δεν λαμβάνεται υπόψη.”

10. Μετά την παράγραφο 1 του άρθρου 233 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 2, που έχει ως εξής:

“2. Ο διορισμός του διερμηνέα γίνεται από πίνακα που καταρτίζεται από το συμβούλιο πλημμελειοδικών, ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα του μέσου στο τρίτο δεκαήμερο του μηνός Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου από πρόσωπα που διαμένουν ή εργάζονται στην έδρα του και κατά προτίμηση από δημοσίους υπαλλήλους. Ο πίνακας υποβάλλεται στον εισαγγελέα εφετών, που έως το τέλος του Οκτωβρίου έχει το δικαίωμα να ζητήσει από το συμβούλιο εφετών τη μεταρρύθμισή του. Το συμβούλιο των εφετών αποφαινεται σχετικά έως το τέλος Νοεμβρίου. Ο πίνακας, αφού οριστικοποιηθεί, τοιχοκολλάται στο ακροατήριο του πλημμελειοδικείου και ανακοινώνεται έως το τέλος Δεκεμβρίου κάθε χρόνου από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στους ανακριτικούς υπαλλήλους της περιφέρειας. Κάθε χρόνο ισχύει, ωστόσο, συνταχθεί νέος πίνακας, ο πίνακας που συντάχθηκε το προηγούμενο έτος.

Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις και εφόσον δεν είναι δυνατό να διοριστεί διερμηνέας από εκείνους που είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό πίνακα, μπορεί να διορισθεί διερμηνέας και πρόσωπο που δεν περιλαμβάνεται σ' αυτόν.”

11. α) Η παράγραφος 3 του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

“3. Προσωρινή κράτηση μπορεί να επιβληθεί αντί για περιοριστικούς όρους, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της πρώτης παραγράφου του άρθρου αυτού, μόνο αν ο κατηγορούμενος διώκεται για κακούργημα και δεν έχει γνωστή διαμονή στη χώρα ή έχει κάνει προπαρασκευαστικές ενέργειες για να διευκολύνει τη φυγή του ή κατά το παρελθόν υπήρξε φυγόποινος ή φυγόδικος ή κρίθηκε ένοχος για απόδραση κρατουμένου ή παραβίαση περιορισμών διαμονής ή κρίνεται αιτιολογημένα ότι αν αφεθεί ελεύθερος είναι πολύ πιθανό, όπως προκύπτει από ειδικά μνημονευόμενα περιστατικά της προηγούμενης ζωής του ή από τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης για την οποία κατηγορείται, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα. Μόνο η κατά το νόμο βαρύτητα της πράξης δεν αρκεί για την επιβολή προσωρινής κράτησης.”

β) Η παράγραφος 4 του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

“4. Οι περιοριστικοί όροι που επιβλήθηκαν στον κατηγορούμενο για κακούργημα ή πλημμέλημα, εάν παραβιασθούν από αυτόν, είναι δυνατόν να αντικατασταθούν με προσωρινή κράτηση κατά το άρθρο 298.”

γ) Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αριθμείται ως παράγραφος 5 και αντικαθίσταται ως εξής:

“5. Η παράγραφος 3 του παρόντος εφαρμόζεται και για τον έφηβο κατηγορούμενο, εφόσον η πράξη που τέλεσε τιμωρείται στο νόμο με ποινή κάθειρξης κατ'ελάχιστο όριο δέκα ετών.”

δ) Όσοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου είναι προσωρινά κρατούμενοι για πλημμέλημα ή για πράξεις που διώχθηκαν σε βαθμό κακουργήματος και με τις διατάξεις του παρόντος πρέπει να διωχθούν σε βαθμό πλημμελήματος, απολύονται με διάταξη του ανακριτή ή με βούλευμα του οικείου δικαστικού συμβουλίου μετά από αίτηση των ιδίων ή του εισαγγελέα. Με την ίδια διάταξη ή βούλευμα αποφασίζεται η επιβολή ή όχι περιοριστικών όρων στον απολύόμενο.

12. α) Η φράση “όταν πρόκειται για κακούργημα ή τρεις μήνες, όταν πρόκειται για πλημμέλημα” του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 287 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας απαλείφεται.

β) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

“Σε κάθε περίπτωση έως την έκδοση οριστικής απόφασης η προσωρινή κράτηση για το ίδιο έγκλημα δεν μπορεί να υπερβεί το έτος. Σε εντελώς εξαιρετικές περιστάσεις η προσωρινή κράτηση μπορεί να παραταθεί για έξι το πολύ μήνες με ειδικά αιτιολογημένο βούλευμα.”

γ) Στο τέλος της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο ως εξής:

“Κατά των βουλευμάτων της παρούσας παραγράφου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση από τον κατηγορούμενο και τον εισαγγελέα.”

13. Το κείμενο του άρθρου 288 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αριθμείται ως παράγραφος 1 και στο ίδιο άρθρο προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

“2. Από την επιβολή της προσωρινής κράτησης έως την έκδοση οριστικής απόφασης δεν μπορεί να διαταχθεί νέα προσωρινή κράτηση του ίδιου κατηγορουμένου για άλλη πράξη για την οποία, με βάση τα στοιχεία της δικογραφίας, ήταν δυνατό να ασκηθεί ποινική δίωξη ή να απαγγελθεί κατηγορία, ταυτόχρονα με την ποινική

δίωξη συνεπεία της οποίας επιβλήθηκε η προηγούμενη προσωρινή κράτηση ή μέσα σε εύλογο διάστημα από αυτήν. Κατ'εξαίρεση μπορεί να διαταχθεί νέα προσωρινή κράτηση για άλλη πράξη, αν η ποινική δίωξη γι'αυτήν δεν μπορούσε να ασκηθεί παρά μόνο μέσα στους τρεις τελευταίους μήνες πριν από την πάροδο του χρονικού ορίου της διάρκειας της προηγούμενης προσωρινής κράτησης ή την τυχόν απόλυση του κρατουμένου. Στην περίπτωση αυτή η νέα προσωρινή κράτηση δεν μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από ένα έτος και δεν παρατείνεται.”

14. Το στοιχείο δ' του άρθρου 298 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 1128/1981, αντικαθίσταται ως εξής:

“δ) αν εμφανισθούν σε βάρος του σοβαρές υπόνοιες για άλλο κακούργημα για το οποίο επιτρέπεται νέα προσωρινή κράτηση.”

15. α) Ο τίτλος του άρθρου 320 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

“Ορισμός δικασίμου και κλήτευση στο ακροατήριο.”

β) Στο ίδιο άρθρο προστίθεται παράγραφος που λαμβάνει αριθμό 1, με αναρίθμηση των υπόλοιπων παραγράφων, που έχει ως εξής:

“1. Ο ορισμός δικασίμου στις περιπτώσεις κατηγορουμένων που κρατούνται προσωρινά γίνεται κατ'απόλυτη προτεραιότητα.”

16. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

“Σε πταίσματα και πλημμέληματα που επισύρουν πρόστιμο, κράτηση, ποινή χρηματική ή ποινή φυλάκισης μέχρι ενός έτους, διαζευκτικά ή σωρευτικά, επιτρέπεται στον κατηγορούμενο να εκπροσωπείται μόνο από συνήγορο, που διορίζεται με απλή έγγραφη δήλωση του κατηγορουμένου και ενεργεί όλες τις διαδικαστικές πράξεις γι'αυτόν.”

17. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 471 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

“Το δικαστήριο όμως που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση, αν το ζητήσει ο εισαγγελέας ή ο κατηγορούμενος, μπορεί να αναστείλει την εκτέλεσή της, μόλις ασκηθεί αίτηση αναίρεσης.”

18. Η παράγραφος 1 του άρθρου 476 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Όταν το ένδικο μέσο ασκήθηκε από πρόσωπο που δεν είχε το δικαίωμα ή εναντίον απόφασης ή βουλεύματος για τα οποία δεν προβλέπεται ή όταν ασκήθηκε εκπρόθεσμα ή χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις που ορίζονται από το νόμο για την άσκηση του, καθώς και όταν έγινε νόμιμα παραίτηση από το ένδικο μέσο ή σε κάθε άλλη περίπτωση που ο νόμος ρητά προβλέπει ότι το ένδικο μέσο είναι απαράδεκτο, το δικαστικό συμβούλιο ή το δικαστήριο (ως συμβούλιο) που είναι αρμόδιο να κρίνει σχετικά, ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα και αφού ακούσει τους διαδικούς που εμφανιστούν, κηρύσσει απαράδεκτο το ένδικο μέσο και διατάσσει την εκτέλεση της απόφασης ή του βουλεύματος που έχει προσβληθεί και την καταδική στα έξοδα εκείνου που άσκησε το ένδικο μέσο. Ο εισαγγελέας οφείλει να ειδοποιήσει το διαδικο που άσκησε το ένδικο μέσο ή τον αντίκλητό του για να προσέλθει στο συμβούλιο και εκθέσει τις απόψεις του εικοσι τέσσερις τουλάχιστον ώρες πριν από την εισαγωγή της υπόθεσης

στο δικαστήριο (συμβούλιο). Την ειδοποίηση ενεργεί ο γραμματέας της εισαγγελίας με οποιοδήποτε μέσο (και προφορικά και τηλεφωνικά) στην αναγραφόμενη στο ένδικο μέσο διεύθυνση και σημειώνει τούτο στο φάκελο της δικογραφίας."

19. α) Η παράγραφος 2 του άρθρου 486 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Έφεση κατά της αθωωτικής απόφασης του μεικτού ορκωτού δικαστηρίου της περιφέρειας όπου ασκεί τα καθήκοντά του και του τριμελούς εφετείου για κακούργηματα μπορεί να ασκήσει ο εισαγγελέας εφετών, εφόσον η απόφαση δεν είναι ομόφωνη και το μέλος ή τα μέλη που μειοψήφησαν είχαν τη γνώμη ότι ο κατηγορούμενος έπρεπε να κηρυχθεί ένοχος για πράξη που τιμωρείται σε βαθμό κακούργηματος."

β) Στο άρθρο 486 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3, ως εξής:

"3. Η άσκηση έφεσης από τον εισαγγελέα πρέπει να αιτιολογείται ειδικά και εμπεριστατωμένα στη σχετική έκθεση (άρθρο 498), άλλως η έφεση απορρίπτεται ως απαράδεκτη."

γ) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 494 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

"Ο εισαγγελέας και ο δημόσιος κατηγορος μπορούν να ασκήσουν αντέφεση κατά της έφεσης που άσκησε ο κατηγορούμενος μόνο, αν πρόκειται για απόφαση κατά της οποίας έχουν δικαίωμα να ασκήσουν έφεση αυτοτελώς."

δ) Εφέσεις και αντεφέσεις, που έχουν ασκηθεί από τον εισαγγελέα ή το δημόσιο κατηγορο χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 486 και 494 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως αυτά τροποποιούνται με την παρούσα παράγραφο, και κατά τη δημοσίευση του παρόντος εκκρεμούν, κηρύσσονται απαράδεκτες.

20. α) Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 497 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που προστέθηκε με την παράγραφο 11 του άρθρου 3 του ν. 2145/1993 (ΦΕΚ 88 Α'), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"Μπορεί όμως το δικαστήριο να χορηγήσει ανασταλτικό αποτέλεσμα στην έφεση που θα ασκηθεί από τον κατηγορούμενο. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η παρ. 2 του παρόντος."

β) Η παράγραφος 15 του άρθρου 34 του ν. 2172/1993 (ΦΕΚ 207 Α') καταργείται και επανέρχεται σε ισχύ η παράγραφος 8 του άρθρου 497 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως είχε προστεθεί με το άρθρο 13 παρ. 7 του ν. 1941/1991, το κείμενο της οποίας έχει ως εξής:

"8. Ο κατηγορούμενος κλητεύεται, σύμφωνα με τα άρθρα 155 έως 161 και 166, στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο κατά την προηγούμενη παράγραφο. Αν κρατείται μακριά από την έδρα του δικαστηρίου δεν προσάγεται σ' αυτό, μπορεί όμως να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα ή και να αντιπροσωπευθεί με συνήγορο που διορίζεται και με απλή επιστολή θεωρημένη από το διεθυντή της φυλακής."

γ) Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται όλες οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας που αποκλείουν την ανασταλτική δύναμη της έφεσης.

21. Στο άρθρο 500 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται τελευταίο εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Όταν ο κατηγορούμενος κρατείται με βάση την εκκαλούμενη απόφαση, ο ορισμός δικασίμου για την εκδίκαση της έφεσης γίνεται κατ' απόλυτη προτεραιότητα."

22. Στο άρθρο 575 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος με αριθμό 3 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

"3. Το δελτίο εγκληματικότητας σε καμιά περίπτωση δεν συνοδεύει τη σχηματισθείσα από την Προανακριτική Αρχή δικογραφία που υποβάλλεται στον αρμόδιο εισαγγελέα, και πάντως δεν μπορεί να ευρίσκεται στη δικογραφία που εισάγεται ενώπιον του δικαστηρίου προς εκδίκαση."

23. Αρμόδιο δικαστήριο στο οποίο αναφέρεται το άρθρο 31 παράγραφος 2 του ν. 2214/1994, όπως ισχύει, είναι το μονομελές πλημμελειοδικείο.

Άρθρο 3

Κώδικας Βασικών Κανόνων για τη Μεταχείριση των Κρατουμένων

1. α) Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' του άρθρου 53 του ν. 1851/1989 (ΦΕΚ 122 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Σε περίπτωση καταδίκης σε ισόβια κάθειρξη, η κράτηση πρέπει να έχει διαρκέσει τουλάχιστον οκτώ έτη. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται σε καταδίκους για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας."

β) Το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α' του άρθρου 53 του ν. 1851/1989, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

"Στην περίπτωση του ποινικού σωφρονισμού, ο έφηβος ή μετεφηβικής ηλικίας κατάδικος πρέπει να έχει εκτίσει το ένα τρίτο τουλάχιστον του κατώτατου ορίου που του έχει οριστεί."

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 54 του ν. 1851/1989, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Η τακτική άδεια απουσίας διαρκεί από μία έως πέντε ημέρες στις οποίες συνυπολογίζονται και οι Κυριακές και οι αργίες. Εφόσον ο κρατούμενος έχει ήδη εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο τα δύο πέμπτα της ποινής του, η διάρκεια της άδειας μπορεί να αυξάνει έως τις οκτώ ημέρες, οι οποίες υπολογίζονται όπως ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο. Η συνολική διάρκεια των αδειών ενός καταδίκου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις σαράντα ημέρες το έτος. Στους κρατούμενους που λαμβάνουν τακτική άδεια απουσίας και δηλώνουν τόπο μεταβασης που απέχει από το κατάστημα κράτησής τους περὶ των τριακοσίων (300) χιλιομέτρων ή κατοικούν σε νησιά που αντιμετωπίζουν συγκοινωνιακές δυσχέρειες, χορηγείται, επιπλέον, μία ημέρα για τη μεταβαση και μία ημέρα για την επιστροφή τους, οι οποίες δεν υπολογίζονται στη συνολική διάρκεια αδειών κάθε έτους."

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 77 του ν. 1851/1989, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης συνιστάται Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών (Κ.Ε.Μ.). Η Επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, είναι τριμελής και αποτελείται από το γενικό γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ως πρόεδρο, έναν εισαγγελέα εφετών και τον πρόεδρο του Κεντρικού Συμβουλίου Φυλακών (Κ.Σ.Φ.), ως μέλη. Ο εισαγγελέας

εφετών αναπληρώνεται από άλλον ομοιοβάθμο του εισαγγελέα και ο πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου Φυλακών από τον αναπληρωτή του σε αυτό ή από κάποιον από τα μέλη του που είναι ειδικοί επιστήμονες και όχι υπάλληλοι του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η Επιτροπή είναι αρμόδια να παραγγέλλει τις μεταγωγές κρατουμένων και να ρυθμίζει κάθε θέμα σχετικό με αυτές, εκτός από τις μεταγωγές που γίνονται προς διευκόλυνση του έργου της ανάκρισης ή προκειμένου να εμφανιστεί ο μεταγόμενος σε δικαστήριο ή σε δημόσια αρχή. Όταν η μεταγωγή προτείνεται από το διευθυντή του καταστήματος απαιτείται γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 55.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης έχει το δικαίωμα να παραγγέλλει ή να απαγορεύει τη μεταγωγή κρατουμένου για λόγους που συνδέονται με τη δημόσια τάξη ή την ασφάλεια της χώρας. Σε περίπτωση κατεπείγοντος η μεταγωγή ή η μη μεταγωγή διατάσσεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, το ζήτημα όμως εισάγεται το ταχύτερο δυνατόν στην Κεντρική Επιτροπή Μεταγωγών που αποφασίζει, εκτός και αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου.

4. Στο άρθρο 91 του ν. 1851/1989 προστίθεται παράγραφος 4, που έχει ως εξής:

“4. Οι πειθαρχικές κυρώσεις του άρθρου 88 του νόμου αυτού διαγράφονται από το ατομικό δελτίο πειθαρχικού ελέγχου του κρατουμένου και δεν λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση τακτικής άδειας και απόλυσης υπό όρους, ως εξής:

α. οι πειθαρχικές κυρώσεις με στοιχεία α', β', γ' και δ' μετά έξι μήνες από την επιβολή τους,

β. η πειθαρχική κύρωση με στοιχείο ε' μετά ένα έτος από την επιβολή της,

γ. η πειθαρχική κύρωση με στοιχείο στ' μετά δύο έτη από την επιβολή της.

Αν μέσα στα πιο πάνω χρονικά διαστήματα επιβληθεί νέα πειθαρχική ποινή, ο χρόνος διαγραφής υπολογίζεται από τη λήξη του χρόνου διαγραφής που προβλέπεται για την πρώτη πειθαρχική ποινή.”

5. α) Στο άρθρο 93 του ν. 1851/1989, όπως ισχύει, αναριθμούνται οι παράγραφοι 1,2,3,4,5 και 6 σε 2,3,4,5,6 και 7 αντίστοιχα και προστίθεται παράγραφος 1 ως εξής:

“1. Η διατήρηση της τάξης και ασφάλειας του καταστήματος αποτελεί καθήκον του σωφρονιστικού προσωπικού. Μόλις εκδηλωθεί ομαδική απείθεια ή αντίσταση κρατουμένων σε νόμιμη διαταγή και ιδίως στη διαταγή επιστροφής και εγκλεισμού στα κελιά, ο εισαγγελέας και σε περίπτωση κατεπείγοντος ο διευθυντής της φυλακής ή ο υποδιευθυντής ή ο αρχιφύλακας που αναπληρώνει νόμιμα το διευθυντή, μπορεί να καλεί σε αρωγή αστυνομικές δυνάμεις. Η πρόσκληση γίνεται εγγράφως και σε κατεπείγουσες περιπτώσεις προφορικά, οπότε ακολουθεί σχετικό έγγραφο. Ο εισαγγελέας μπορεί να ανακαλέσει τη σχετική πρόσκληση του διευθυντή ή του νόμιμου αναπληρωτή του. Κατά την επέμβαση της αστυνομίας παρευρίσκεται ο εισαγγελέας, ο οποίος διατάσσει τα κατά περίπτωση αναγκαία μέτρα και σε περίπτωση κατεπείγοντος ενημερώνεται τηλεφωνικά και παρέχει τις απαραίτητες οδηγίες σπεύδοντας στο σωφρονιστικό κατάστημα.”

β) Η περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 93 του ν. 1851/1989, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

“γ. Η χρήση βραχίας ράβδου, υδραντλίας, δακρυγόνων αερίων, καθώς και κάθε άλλου συναφούς και ανά-

λογου μέσου για τη διατήρηση και την αποκατάσταση της τάξης και ασφάλειας του καταστήματος. Στη λήψη των μέτρων αυτών μπορεί να συμπεράττει και η εξωτερική φρουρά του καταστήματος.”

6. Στο άρθρο 93 του ν. 1851/ 1989, όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 7, ως εξής:

“7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθαρτίζεται ο κανονισμός ασφάλειας των καταστημάτων κράτησης με τον οποίο καθορίζονται:

α. τα προληπτικά μέτρα ασφάλειας στο εσωτερικό και στο εξωτερικό μέρος του καταστήματος,

β. οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβαίνει το σωφρονιστικό προσωπικό, η εξωτερική φρουρά και οι άλλες αστυνομικές δυνάμεις για την τήρηση της τάξης και τον έλεγχο της ασφάλειας του καταστήματος, ιδίως κατά την έξοδο των κρατουμένων για προαυλισμό, την επάνοδό τους στα κελιά ή τους θαλάμους, τη διανομή φαγητού, τις μεταγωγές, τη μεταφορά ασθενών, την αντίσταση ή απείθεια σε νόμιμες διαταγές, τις τυχόν απόπειρες απόδρασης και σε όλες τις ανάλογες περιπτώσεις.

γ. τα κατασταλτικά μέτρα ασφάλειας που λαμβάνονται στο εσωτερικό και το εξωτερικό μέρος του καταστήματος σε περίπτωση διασάλευσης της ομαλής λειτουργίας του και διατάραξης της ασφάλειάς του, και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Η ισχύς των προηγούμενων παραγράφων του άρθρου αυτού δεν εξαρτάται από την έκδοση της κοινής αυτής υπουργικής απόφασης.”

7. Η παράγραφος 2 του άρθρου 99 του ν. 1851/1989, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 16 του άρθρου 10 του ν. 2298/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

“2. Το φυλακτικό προσωπικό κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής του υπηρεσίας υποχρεούται να παρακολουθήσει πρόγραμμα ειδικής εκπαίδευσης μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της οποίας τοποθετείται σε σωφρονιστικό κατάστημα. Οι μη επιτυγχόντες υποχρεούνται να παρακολουθήσουν αμέσως για δεύτερη φορά το πρόγραμμα. Σε περίπτωση και δεύτερης αποτυχίας απολύονται της υπηρεσίας. Κατά τους τέσσερις πρώτους μήνες της υπηρεσίας του σε σωφρονιστικό κατάστημα το φυλακτικό προσωπικό ασκείται μετέχοντας κανονικά στις καθημερινές υπηρεσίες υπό την άμεση επίβλεψη του υπαρχιφύλακα και την εποπτεία του αρχιφύλακα. Μετά το τέλος του τετραμήνου συντάσσεται από τον αρχιφύλακα και τον υπαρχιφύλακα έκθεση, που υποβάλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης μέσω του διευθυντή του σωφρονιστικού καταστήματος μαζί με τις παρατηρήσεις του και με πρόταση για τη μονιμοποίηση του προσωπικού.

Το μόνιμο φυλακτικό προσωπικό υποχρεούται επίσης να παρακολουθεί προγράμματα ειδικής εκπαίδευσης ή ενημέρωσης κατά τη διάρκεια των οποίων απαλλάσσεται εν μέρει ή πλήρως από τα φυλακτικά του καθήκοντα στο σωφρονιστικό κατάστημα στο οποίο υπηρετεί.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζονται τα σχετικά με την οργάνωση, τη διεύθυνση, το περιεχόμενο και τον τόπο πραγματοποίησης κάθε ειδικού εκπαιδευτικού προγράμματος ή ειδικού προγράμματος ενημέρωσης, το διδακτικό προσωπικό, την επιλογή και τις υποχρεώσεις του προσωπικού που παρακολουθεί το πρόγραμμα, τον τρόπο αξιολόγησης των μετεχόντων και κάθε άλλο συναφές ζήτημα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθορίζονται τα σχετικά με τη συνεργασία των Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και της Ελληνικής Αστυνομίας, στην οργάνωση, το περιεχόμενο, τον τόπο διεξαγωγής και το διδακτικό προσωπικό αυτών των ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων ή των ειδικών προγραμμάτων ενημέρωσης.

8. Η εξωτερική φρούρηση των φυλακών και άλλων σωφρονιστικών καταστημάτων και η εκτέλεση των λοιπών έργων που προβλέπονται στο ν.δ. 1335/1973 από την Ελληνική Αστυνομία διαρκεί μέχρι 30.6.1998, οπότε τα έργα αυτά αναλαμβάνονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός έτους από τη θέση σε ισχύ του νόμου αυτού, ρυθμίζονται τα σχετικά με την οργάνωση, τη στελέχωση, τα καθήκοντα της υπηρεσίας που θα αναλάβει τα έργα αυτά, τη σύσταση θέσεων, τις κατηγορίες και τα προσόντα του προσωπικού, τις σχέσεις της υπηρεσίας αυτής με τις άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, τα σχετικά με τη μεταφορά της ευθύνης από την Ελληνική Αστυνομία στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, τις σχέσεις των υπηρεσιών φρούρησης των φυλακών με την Ελληνική Αστυνομία και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης συγκροτείται επιτροπή για τη μελέτη των σχετικών ζητημάτων και την προετοιμασία σχεδίου προεδρικών διαταγμάτων.

9. Στο ν. 1851/1989 (ΦΕΚ 122 Α') προστίθεται άρθρο 48 Α ως εξής:

Άρθρο 48 Α

Εκλογικό δικαίωμα κρατούμενων

Κατά τις βουλευτικές εκλογές, τις εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων ευρωβουλευτών και τις εκλογές για την ανάδειξη των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης οργανώνονται εκλογικά τμήματα σε κάθε φυλακή. Οι κρατούμενοι που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και δεν τους έχει επιβληθεί αμετακλήτα παρεπόμενη ποινή στέρησης πολιτικών δικαιωμάτων. ψηφίζουν με βάση ειδικούς εκλογικούς καταλόγους με αναλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 27 του π.δ/τος 92/1994 που ισχύουν για τους δημόσιους υπαλλήλους. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 42 έως 49 του π.δ/τος 92/1994 (ΦΕΚ 69 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δικαιοσύνης ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

10. Προκειμένου να εκτιθούν ποινές φυλάκισης, που έχουν μετατραπεί, από προσωρινώς κρατούμενο για άλλο έγκλημα, γίνεται τυπική διακοπή της προσωρινής κράτησης και επαναφυλάκιση, μόνο εάν ο προσωρινώς κρατούμενος δηλώσει ότι δεν καταβάλλει το ποσό της μετατροπής. Δικαίωμα εξαγοράς έχουν και εκείνοι που μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εξέτισαν πραγματικά ποινές μετατροπής μετά από τυπική διακοπή της προσωρινής κράτησης. Εάν καταβάλλουν το ποσό της μετατροπής, ο χρόνος κράτησής για τις ποινές που εξαγοράστηκαν θεωρείται χρόνος προσωπικής κρατήσεως και αφαιρείται από το χρόνο της ποινής που εκτίεται ή θα εκτιθεί.

Άρθρο 4

Διατάξεις ειδικών ποινικών νόμων -
Θέματα εκτέλεσης ποινών

1. α) Στο άρθρο 79 του ν. 5960/1933 (ΦΕΚ 401 Α'), όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 1 του ν.δ/τος 1325/1972 (ΦΕΚ 239 Α'), προστίθεται παράγραφος 5, που έχει ως εξής:

5. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση του κομιστή της επιταγής που δεν πληρώθηκε.

β) Η παρ. 3 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής: 3. Το αξιόπιστο της πράξης της παρ. 1 εξαλείφεται αν ο υπαίτιος αποζημιώσει πλήρως τον κομιστή μετά τη νόμιμη εμφάνιση και μη πληρωμή της επιταγής.

γ) Για πράξεις, που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου, για τις οποίες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχει ασκηθεί αυτεπαγγέλτως ποινική δίωξη, η διαδικασία συνεχίζεται κανονικά και η ποινική δίωξη παύει οριστικά, αν εκείνος που δικαιούται σε έγκληση δηλώσει ότι δεν επιθυμεί τη συνέχισή της. Η δήλωση γίνεται στις αρχές της παραγράφου 2 του άρθρου 52 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. α) Από το εδάφιο α' του άρθρου 8 του ν. 1729/1987, όπως ισχύει, διαγράφονται οι λέξεις "ή οι περιστάσεις τέλεσης μαρτυρούν ότι είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος".

β) Η παράγραφος 4 του άρθρου 13 του ν. 1729/1987 (ΦΕΚ 144 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 15 του ν. 2161/1993 (ΦΕΚ 119 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

4. Δράστης, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, αν είναι υπαίτιος τελέσεως:

α. της πράξεως του άρθρου 12 παρ. 1 παραμένει ατιμώρητος και εφαρμόζονται σ' αυτόν οι διατάξεις του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

β. των πράξεων του άρθρου 5 παρ. 1 περ. β', στ', ζ', η', ι' και ιβ' του παρόντος νόμου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών και

γ. των πράξεων των άρθρων 5 παρ. 1 περ. α', γ', δ', ε', θ', ια', ιγ' ή 7 του παρόντος νόμου, τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη μέχρι δεκα ετών και με χρηματική ποινή διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμών έως δεκά εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών και, αν συντρέχει διακεκριμένη περίπτωση του άρθρου 6 ή επιβαρυντική περίπτωση του άρθρου 8, τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη και χρηματική ποινή πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών έως εκατό εκατομμυρίων (100.000.000) δραχμών.

γ) Κρατούμενοι που έχουν καταδικασθεί και εκτίουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ποινές για πράξεις που εμπίπτουν στην περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 1729/1987, όπως αυτή τροποποιείται με το προηγούμενο εδάφιο του παρόντος άρθρου, απολυονται, ανεξάρτητα από τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και 106 του Ποινικού Κώδικα, μόλις εκτίσουν με οποιονδήποτε τρόπο πέντε ετη από την ποινή τους. Στον απολυόμενο επιβάλλεται η υποχρέωση να παρακολουθήσει συμβουλευτικό πρόγραμμα για αποτοξίνωση σε συμβουλευτικό σταθμό που λειτουργεί νόμιμα και να προσαγάγει βεβαίωση του διευθυντή του προγράμματος αυτού προς τον εισαγγελέα του τόπου εκτίσης της ποινής. Αν η βεβαίωση δεν προσαχθεί στο χρόνο που ορίσθηκε η είναι αρνητική ή αναφέρει πλημμελή παρακολούθηση, ο εισαγγελέας

εισάγει την υπόθεση στο συμβούλιο πλημμελειοδικών του τόπου της έκτισης της ποινής για την ανάκληση της απόλυσης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα άρθρα 107 επ. του Ποινικού Κώδικα.

3. α) Το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών, που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 (ΦΕΚ 301 Α'), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 4 του ν. 1738/1987 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του ν. 1877/1990 (ΦΕΚ 28 Α') και το άρθρο 36 του ν. 2172/1993 αυξάνεται σε πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές.

β) Σε εκκρεμείς υποθέσεις στις οποίες έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για εγκλήματα, που προβλέπονται στο άρθρο 1 του ν. 1608/1950, όπως ισχύει σήμερα, αν μετά την κατά το προηγούμενο εδάφιο αύξηση του ποσού οι πράξεις προσέλαβαν, σύμφωνα με την απαγγελθείσα κατηγορία το χαρακτήρα πλημμελήματος, η περάτωση της κύριας ανάκρισης κηρύσσεται από το συμβούλιο πλημμελειοδικών, εκτός αν η υπόθεση εκκρεμεί στο συμβούλιο εφετών για την έκδοση βουλεύματος επί της ουσίας της κατηγορίας ή συντρέχει περίπτωση εφαρμογής άλλης διαδικασίας.

γ) Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του ν. 1608/1950 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Τα αδικήματα που προβλέπονται από το παρόν άρθρο εκδικάζονται από τα κατά το άρθρο 111 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας οριζόμενα δικαστήρια εφετών".

δ) Το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) μεταλλικών δραχμών που προβλέπεται από το άρθρο 2 του ίδιου νόμου, όπως ισχύει σήμερα, αυξάνεται σε πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές.

4. α) Η παράγραφος 4 του άρθρου 8 του ν. 1300/1982, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 25 του ν. 1738/1987, καταργείται.

β) Η παράγραφος 5 του άρθρου 6 του ν. 1300/1982 καταργείται.

5. α) Ανεκτέλεστες ποινές φυλάκισης που έχουν επιβληθεί για πλημμελήματα με δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες κατέστησαν αμετάκλητες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1991 και δεν έχουν μετατραπεί σε χρηματικές, μετατρέπονται σε χρηματικές ποινές προς 400 έως 1.000 δραχμές την ημέρα, ύστερα από αίτηση του καταδικασθέντος που υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή με πληρεξούσιο στον αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών εισαγγελέα μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Η μετατροπή αποκλείεται, αν η ποινή φυλάκισης έχει περιληφθεί σε συνολική ποινή κάθειρξης που εξακολουθεί να ισχύει.

β) Για τη μετατροπή της ποινής αποφασίζει αμετάκλητως το δικαστήριο που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση ύστερα από κλήτευση του αιτούντος, σύμφωνα με τα άρθρα 155 έως 161 και 166 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Μπορεί όμως ο αιτών να παραιτηθεί από την κλήτευση, καθώς επίσης και να εκπροσωπηθεί με συνήγορο, εφόσον προβεί σε σχετική δήλωση στην αίτηση του ή σε μεταγενέστερο έγγραφο προς τον εισαγγελέα ή το δικαστήριο.

γ) Μετά την υποβολή της αίτησης, που προβλέπεται στο εδάφιο α', δεν επιτρέπεται η άσκηση οποιουδήποτε τακτικού ή έκτακτου ενδίκου μέσου κατά της απόφασης που επέβαλε την ποινή ή η άσκηση αίτησης ακυρώσεως της διαδικασίας ή της αποφάσεως και εφόσον ασκηθεί κηρύσσεται αποράδεκτο, σύμφωνα με το άρθρο 476

παρ. 1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

δ) Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται και σε ανεκτέλεστες ποινές φυλάκισης που έχουν επιβληθεί για πλημμελήματα με καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 1986 και για οποιονδήποτε λόγο δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες.

6. Όσοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εκτίουν ποινή ισόβιας κάθειρξης και δεν είχαν τη δυνατότητα, όταν καταδικάστηκαν, να ασκήσουν έφεση κατά της καταδικαστικής απόφασης ελλείψει δεύτερου βαθμού δικαιοδοσίας, απολύονται με διάταξη του εισαγγελέα εφετών του τόπου έκτισης της ποινής τους μόλις εκτίσουν δεκαπέντε έτη. Το χρονικό διάστημα των δεκαπέντε ετών προσαυξάνεται κατά τα δύο πέμπτα των λοιπών ποινών που έχουν τυχόν επιβληθεί και συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο κατάδικος απολύεται, αν έχει εκτίσει δεκαεπτά έτη.

Αν μέσα σε μία τριετία από την απόλυσή του εκείνος που απολύθηκε κατά τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου διαπράξει έγκλημα από δόλο, για το οποίο του επιβλήθηκε αμετάκλητη ποινή φυλάκισης ανώτερη του έτους, η απόλυση αίρεται και συνεχίζεται η έκτιση της ποινής της ισόβιας κάθειρξης.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε όσους έχουν καταδικασθεί για το έγκλημα της εσχάτης προδοσίας, για τους οποίους εξακολουθούν να ισχύουν τα άρθρα 105 επ. του ν. 1492/1950 "Κύρωση του Ποινικού Κώδικα".

7. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α'), όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 20 του ν. 2298/1995 (ΦΕΚ 62 Α'), εφαρμόζονται και επί σφειλών εργατικών ή εργοδοτικών εισφορών στο Ι.Κ.Α. και τα άλλα ασφαλιστικά ταμεία.

8. Η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 6 έως και 15 του κεφαλαίου Β' του ν. 1805/1988 "Εκσυγχρονισμός του θεσμού του Ποινικού Μητρώου, τροποποίηση ποινικών διατάξεων και ρύθμιση άλλων σχετικών θεμάτων" (ΦΕΚ 199 Α') αναστέλλεται εκ νέου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1997.

Άρθρο 5

Ρύθμιση θεμάτων του σωφρονιστικού συστήματος και του Υπουργείου Δικαιοσύνης

1. α) Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 7 του ν. 2298/1995 αντικαθίστανται ως εξής:

"2. Το Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο Φυλακών (Κ.Ε.Σ.Φ.) είναι εννεαμελές, συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ο οποίος ορίζει τον πρόεδρο, τον αναπληρωτή του, τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη του και αποτελείται από προσωπικότητες αναγνωρισμένου κύρους στον τομέα τους.

3. Το Κ.Ε.Σ.Φ. απαρτίζεται από τρεις νομικούς με ενασχόληση σε θέματα ποινικού ή σωφρονιστικού ή συνταγματικού δικαίου, τρεις επιστήμονες εξειδικευμένους στη σωφρονιστική ή την ψυχολογία των εγκλείστων ή τη μεταχείριση των τοξικομανών ή σε άλλο συναφές αντικείμενο, τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Σωφρονιστικής Πολιτικής, τον επιθεωρητή υγειονομικού ελέγχου και τον προϊστάμενο της επιθεώρησης κοινωνικού έργου του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η θητεία των μελών του Κ.Ε.Σ.Φ. είναι τριετής.

Το Κ.Ε.Σ.Φ. συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου τουλάχιστον μία φορά το μήνα, βρίσκεται σε

απαρτία εφόσον παρίστανται πέντε τουλάχιστον μέλη του και αποφασίζει με πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η γνώμη με την οποία συντάσσεται ο πρόεδρος. Χρηγ γραμματείας του Κ.Ε.Σ.Φ. επιτελούν υπάλληλοι του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που ορίζονται με την απόφαση που εκδίδεται κατά την παράγραφο 2.

β) Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης στ της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του ν. 2298/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

“Με την ίδια απόφαση καθορίζονται, με βάση τον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους, τα έξοδα μετακίνησης και εκτός έδρας διαμονής του προέδρου, των μελών και των υπαλλήλων γραμματειακής υποστήριξης του Συμβουλίου, καθώς και οι προϋποθέσεις και ο τρόπος καταβολής τους”.

2. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης δύναται να συγκροτεί με απόφασή του μεικτά κλιμάκια επιθεώρησης φυλακών από υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σωφρονιστικούς υπαλλήλους ανεξαρτήτως βαθμού και κλάδου και από ειδικούς επιστήμονες. Στα κλιμάκια αυτά θα προΐσταται μέλος του Κ.Ε.Σ.Φ. ή ο κατά βαθμό ανώτερος υπάλληλος, όταν δεν μετέχει τέτοιο μέλος.

Στα κλιμάκια αυτά μπορεί να ανατίθεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης η επιθεώρηση όλων ή ορισμένων φυλακών ή άλλων σωφρονιστικών καταστημάτων και η σύνταξη έκθεσης. Η Διεύθυνση και το προσωπικό της φυλακής οφείλουν να παρέχουν κάθε αναγκαία διευκόλυνση για την ταχεία και πλήρη διεξαγωγή της επιθεώρησης. Τα κλιμάκια αυτά καθώς και κάθε άλλο όργανο ελέγχου ή επιθεώρησης των φυλακών και των άλλων σωφρονιστικών καταστημάτων συνεργάζονται με τον αρμόδιο εισαγγελέα, στον οποίο αναφέρουν την άφιξη τους και την έναρξη της επιθεώρησης και στον οποίο κοινοποιούν αντίγραφο της έκθεσης.

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν.δ/τος 68/1968 (ΦΕΚ 301 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

“2. Το Συμβούλιο Χαρίτων συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και με θητεία δύο ετών ως εξής: α) από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ως πρόεδρο, β) από έναν πρόεδρο εφετών με τον αναπληρωτή του, γ) από τρεις εφέτες με τους αναπληρωτές τους, δ) από δύο υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης με βαθμό Α’.

Ως μέλη του Συμβουλίου Χαρίτων μπορεί να ορίζονται και δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι είναι μέλη της μόνιμης νομοπαρασκευαστικής επιτροπής του Υπουργείου Δικαιοσύνης”.

4. α) Συνιστώνται χίλιες (1.000) θέσεις σωφρονιστικού προσωπικού κατηγορίας ΔΕ για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης των φυλακών και άλλων σωφρονιστικών καταστημάτων της χώρας. Όριο ηλικίας για την κατάληψη των θέσεων ΔΕ προσωπικού ορίζεται το τριακοστό (30ο) έτος και ως ειδικά προσόντα η σωματική ικανότητα και η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων για τους άνδρες σε κλάδους ή ειδικότητες των ενόπλων δυνάμεων, που παρέχουν αυξημένη εκπαίδευση και εμπειρία, που καθορίζονται κάθε φορά ειδικότερα με την προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων. Για την πλήρωση των παραπάνω θέσεων η αναλογία ανδρών και γυναικών καθορίζεται από την αναλογία ανδρών και γυναικών κρατουμένων την τελευταία ημέρα του μήνα που προηγείται της προκήρυξης. Η πρόσληψη γίνεται κατά το

άρθρο 18 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, ενιαία για όλη την επικράτεια. Η σειρά κατάταξης των υποψηφίων καθορίζεται κατά την παράγραφο 8 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει. Όπου προβλέπεται απολυτήριος τίτλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης νοείται απολυτήριος τίτλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για την εφαρμογή της παραγράφου 11 του άρθρου 1 του ν. 2247/1994 οι περιοχές που αναφέρονται σ' αυτήν αντικαθίστανται από τις νησιωτικές και παραμεθόριες περιοχές στις οποίες λειτουργούν ή πρόκειται να λειτουργήσουν σωφρονιστικά καταστήματα, καθώς και από τις άλλες περιοχές στις οποίες λειτουργούν ή πρόκειται να εγκατασταθούν νέα σωφρονιστικά καταστήματα. Οι περιοχές αυτές προσδιορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Δήλωση υποψηφίων κατά το προηγούμενο εδάφιο ή για προτίμηση νόμου δεν κωλύει την τοποθέτηση ή μετάθεση του υπαλλήλου σε άλλη περιοχή για τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δικαιοσύνης εξειδικεύονται τα προσόντα των υποψηφίων και ο τρόπος διαπίστωσής τους και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η διαδικασία διεξάγεται ενιαία για όλη την επικράτεια μόνο από Κεντρική Επιτροπή.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δικαιοσύνης μπορεί να προκηρυχθούν και να πληρωθούν απευθείας, κατά την περίπτωση ιβ' της παραγράφου 2 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), μέχρι τριάντα πέντε (35) θέσεις διευθυντών ή υποδιευθυντών των σωφρονιστικών καταστημάτων της χώρας με βαθμό Α' της κατηγορίας ΠΕ. Οι θέσεις αυτές συμπεριλαμβάνονται στις υφιστάμενες κενές οργανικές θέσεις αυτής της κατηγορίας. Προσόν για την κατάληψη των θέσεων αυτών είναι η ιδιότητα του δικηγόρου με πενταετή τουλάχιστον προϋπηρεσία ή κατοχή διδακτορικού διπλώματος ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη σωφρονιστική, την εγκληματολογία, το ποινικό δίκαιο ή άλλο συναφές αντικείμενο. Ως όριο ηλικίας για την κάλυψη των θέσεων αυτών ορίζεται το τεσσαρακοστό πεμπτο (45ο) έτος. Με την ίδια απόφαση συγκροτείται η επιτροπή επιλογής και ρυθμίζονται τα σχετικά με την υποβολή των αιτήσεων, τα δικαιολογητικά που πρέπει να κατατεθούν, τον έλεγχο των προσόντων, την κατάταξη των υποψηφίων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

γ) Σε όλα τα σωφρονιστικά και θεραπευτικά καταστήματα της χώρας συνιστώνται θέσεις υποδιευθυντών, οι οποίες πληρούνται είτε σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου γ' εδάφιο 1 του άρθρου 21 του π.δ/τος 278/1988 είτε κατά το προηγούμενο εδάφιο.

Στα σωφρονιστικά καταστήματα Κω, Νεαπόλεως και Χίου συνιστώνται θέσεις αναπληρωτών προϊσταμένων τμήματος, οι οποίες πληρούνται σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις.

5. α) Μικρά έργα ή προμήθειες αναγκαίες για την τήρηση της τάξης και της ασφάλειας στα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας ή την άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων της καθημερινής λειτουργίας τους ανατίθενται απευθείας από τους διευθυντές τους ή από το Τ.Α.Χ.Δ.Κ. ή από την “ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε.” για περισσότερα σωφρονιστικά καταστήματα, ύστερα από έγκριση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ανεξάρτητα από το ύψος του προϋπολογισμού τους.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζεται το ύψος του ποσού που δια-

τίθεται για τα παραπάνω έργα και προμήθειες, καθώς και κάθε αναγκαία σχετική λεπτομέρεια. Για τα έργα στην έκδοση της παραπάνω απόφασης συμπράττει και ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

β) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού παραχωρείται, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις, στο Υπουργείο Δικαιοσύνης η χρήση κτιρίων που μπορούν να στεγάσουν καταστήματα κράτησης ή άλλα σωφρονιστικά καταστήματα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης το Ελληνικό Δημόσιο ή το Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων αγοράζουν ή μισθώνουν χώρους κατάλληλους για τη στέγαση σωφρονιστικών καταστημάτων κάθε τύπου.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται τα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών που θα λειτουργούν στους χώρους αυτούς.

6. α) Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί να συνιστώνται ειδικές επιτροπές ή ομάδες εργασίας για τη μελέτη, το σχεδιασμό και την κατάρτιση κάθε είδους προγραμμάτων, καθώς και τη μελέτη και επεξεργασία ειδικότερων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, από δικαστικούς λειτουργούς εν ενεργεία ή μη, καθηγητές πανεπιστημίου, δικηγόρους, υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή άλλων υπηρεσιών και πρόσωπα τα οποία διαθέτουν τις κατά περίπτωση απαιτούμενες γνώσεις ή εμπειρία. Στους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς των ανωτέρω επιτροπών και ομάδων εργασίας καταβάλλεται αποζημίωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. ι' της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 2145/1993 και της παρ. 5α του άρθρου 23 του ν. 2207/1994. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 1994.

β) Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης μπορεί να συνιστώνται ειδικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Τα μέλη των επιτροπών αυτών ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης από δικαστικούς λειτουργούς, καθηγητές πανεπιστημίου και δικηγόρους εν ενεργεία ή όχι. Καθόγοντα γραμματέων σε καθεμία από τις επιτροπές αυτές ανατίθενται με την ίδια απόφαση σε μέλη του διδακτικού επιστημονικού προσωπικού ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δικηγόρους ή υπαλλήλους του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Οι επιτροπές περατώνουν το έργο τους μέσα στην προθεσμία που ορίζει η απόφαση για τη συγκρότησή τους. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται. Στους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς των επιτροπών καταβάλλεται αποζημίωση, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 6 του ν. 2207/1994.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης αναπληρούμενος από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης μπορεί να προεδρεύει στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές που λειτουργούν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

γ) Στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, η οποία έχει συγκροτηθεί με την 66616/23.6.1995 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και επεξεργάζεται το σχέδιο Κώδικα Διοικητικής Δικαιοσύνης, μπορεί με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης να διορίζονται και δικαστικοί λειτουργοί εν ενεργεία ή όχι.

7. α) Ιδρύεται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία "ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε." η οποία διέπεται από τον παρόντα νόμο και συμπληρωματικά από τον κ.ν. 2190/1920, όπως κάθε φορά ισχύει. Η εταιρεία επο-

πτεύεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, είναι κοινής ωφέλειας και λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας.

β) Σκοπός της εταιρίας είναι:

- η μελέτη, η κατασκευή, η επέκταση, η επισκευή, η συντήρηση, ο εξοπλισμός και η οργάνωση των δικαστικών κτιρίων, των σωφρονιστικών καταστημάτων, των καταστημάτων των υπηρεσιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των εποπτευόμενων από αυτό νομικών προσώπων, εφόσον τα έργα αυτά ανατίθενται στην εταιρία με απόφαση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, προκειμένου δε για τα κατασκευαστικά έργα με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Δικαιοσύνης. Η εταιρία μπορεί να αναθέτει σε τρίτους με διαγωνισμό ή απευθείας, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τις κείμενες διατάξεις, την εκτέλεση των έργων αυτών, τη διοίκηση, την επίβλεψη και την παρακολούθηση της εκτέλεσής τους, καθώς και τον έλεγχο των σχετικών μελετών και εργασιών.

- κάθε άλλη συναφής δραστηριότητα.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί να επεκτεινεται ο σκοπός της εταιρίας. Για την εκπλήρωση του σκοπού της η εταιρία μπορεί να συνεργάζεται με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με οποιονδήποτε τρόπο. Στους σκοπούς του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. εντάσσονται επιπλέον η ανάληψη του κεφαλαίου της εταιρίας, η χρηματοδότησή της και κάθε άλλη δραστηριότητα αναγκαία για την ίδρυση και λειτουργία της εταιρίας.

γ) Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας είναι τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δραχμές, αναλαμβάνεται ολόκληρο από το Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων και καταβάλλεται όπως ορίζεται στο καταστατικό της εταιρίας. Για το κεφάλαιο αυτό εκδίδεται ένας ονομαστικός αναπαλλοτρίωτος τίτλος που ανήκει στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.. Το διοικητικό συμβούλιο του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. ενεργεί ως γενική συνέλευση της εταιρίας και έχει όλες τις σχετικές αρμοδιότητες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο ή στο καταστατικό της εταιρίας.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας αυξάνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση ή γνώμη των διοικητικών συμβουλίων του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και της εταιρίας. Σε περίπτωση υποβολής πρότασης μπορεί ο Υπουργός να αποκλίνει από αυτήν.

Οι πόροι της εταιρίας προέρχονται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., τον Κρατικό Προϋπολογισμό (τακτικό και δημοσίων επενδύσεων), προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή διεθνών οργανισμών, καθώς και από κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης διορίζεται το διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας που απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο και τέσσερα ή έξι μέλη. Η εταιρία τίθεται σε λειτουργία με το διορισμό του πρώτου της διοικητικού συμβουλίου. Το διοικητικό συμβούλιο κατάρτιζει το καταστατικό της εταιρίας που εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Δικαιοσύνης.

ε) Η εποπτεία του Υπουργού Δικαιοσύνης επί της εταιρίας περιλαμβάνει:

- την έγκριση του κτιριολογικού προγράμματος και των προτεραιοτήτων της εταιρίας,
- την υποβολή για έγκριση του προϋπολογισμού, της έκθεσης πεπραγμένων και του ισολογισμού της εταιρίας,
- την ενημέρωση από το διοικητικό συμβούλιο της

εταιρίας σχετικά με την πορεία των εργασιών της.

Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού μπορεί να αποσπάται στην εταιρία προσωπικό από οποιαδήποτε υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

στ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Δικαιοσύνης καθορίζονται μετά από πρόταση της εταιρίας οι πολεοδομικοί και κτιριοδομικοί όροι, κατά παρέκκλιση από κάθε κείμενη διάταξη, που μετά τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως επέχουν θέση οικοδομικής άδειας.

8. α) Ο Υπουργός Δικαιοσύνης δύναται με αποφάσεις του να ανασυγκροτεί νομοπαρασκευαστικές επιτροπές που έχουν συγκροτηθεί με όμοιες αποφάσεις του, βάσει ειδικών διατάξεων νόμων για τη σύνταξη σχεδίων νόμων ή κωδίκων. Δύναται επίσης να προεδρεύει ο ίδιος των επιτροπών αυτών. Με τις ίδιες αποφάσεις επιτρέπεται να τάσσεται νέα προθεσμία για την περάτωση του έργου των ως άνω επιτροπών, ως επίσης και να ανατίθεται η αναθεώρηση των ήδη υπ'αυτών καταρτισθέντων σχεδίων νόμων ή κωδίκων.

β) Τα μέλη, τακτικά και έκτακτα, της μόνιμης νομοπαρασκευαστικής επιτροπής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η οποία έχει συσταθεί με τις διατάξεις του ν. 908/1971 (ΦΕΚ 121 Α'), δύναται να ορίζονται εκάστοτε άνευ αριθμητικού περιορισμού.

γ) Μέλη, τακτικά και έκτακτα, της μόνιμης νομοπαρασκευαστικής επιτροπής του Υπουργείου Δικαιοσύνης δύναται να διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης άμισθοι σύμβουλοί του και να τους ανατίθενται ειδικά καθήκοντα.

9. Στο άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 702/1977 προστίθενται εδάφια ως εξής:

"Οι παραπάνω αιτήσεις ακυρώσεως μπορούν να ασκηθούν και στο διοικητικό εφετείο του τόπου στον οποίο υπηρετεί ή εκπαιδεύεται ή απασχολείται ο αιτών. Η προτεραιότητα μεταξύ των δικαστηρίων καθορίζεται από το χρόνο άσκησης της αίτησης".

10. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ.1 του άρθρου 62 του ν.δ/τος 356/1975 (ΦΕΚ 90 Α') προστίθεται η φράση "και το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων".

11. Η παράγραφος 6 του άρθρου 96 του ν.δ/τος 3026/1954, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ.1 του ν. 1649/1986 και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

"6. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων που επιβάλλουν την προκαταβολή της δικηγορικής αμοιβής, ο δικηγόρος που παρίσταται υποχρεούται να καταθέσει το σχετικό γραμμάτιο καταβολής της.

Δικηγόρος που παραβιάζει το προηγούμενο εδάφιο υποχρεούται να καταβάλει κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προεισπραχθεί και τιμωρείται με πρόστιμο ύψους εκατό έως πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών και σε περίπτωση υποτροπής με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης από του δικηγορικού λειτουργήματος από δεκαπεντε (15) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων, τα παραπάνω όρια του ύψους του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται.

Συνυποχρεός σε ολόκληρο για την καταβολή του ποσού που έπρεπε να έχει προεισπραχθεί είναι και ο εντολέας του δικηγόρου, εφόσον είναι νομικό πρόσωπο και δεν αποδείξει την καταβολή της αμοιβής στον

εντολοδόχο του.

Το ποσό του προστίμου και κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προεισπραχθεί, καταβάλλονται στο ταμείο του οικείου δικηγορικού συλλόγου, εισπράττονται δε κατά τις διατάξεις του άρθρου 79 παράγραφος 2 του Κώδικα περί Δικηγόρων.

Μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος όσοι δικηγόροι έχουν παραλείψει την κατάθεση των γραμματίων προεισπραχθείς της δικηγορικής αμοιβής υποχρεούνται να προβούν στην κατάθεση των ποσών στον οικείο δικηγορικό σύλλογο, διαφορετικά τα ποσά αυτά εισπράττονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 79 παρ. 2 του Κώδικα περί Δικηγόρων".

12. α) Η παράγραφος 1 του άρθρου 63 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995, αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Οι δικαστικοί λειτουργοί μέχρι και το βαθμό του Στρατιωτικού Δικαστή Α' αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το 60ό έτος της ηλικίας τους. Οι Αναθεωρητές αποχωρούν μόλις συμπληρώσουν το 62ο έτος της ηλικίας τους. Κατ'εξαιρεση οι Αναθεωρητές Α' αποχωρούν και πριν από τη συμπλήρωση του παραπάνω ορίου ηλικίας, εφόσον συμπληρώνουν τρία (3) χρόνια στη θέση του Προέδρου του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Για την εφαρμογή της διατάξεως αυτής θεωρείται ως ημέρα συμπλήρωσεως του ορίου ηλικίας ή του χρόνου υπηρεσίας του Αναθεωρητή Α' η 30ή Ιουνίου του έτους αποχωρήσεως κατά την οποία λύνεται η υπηρεσιακή σχέση."

β) Το άρθρο 145 του Κώδικα Δικαστικού Σώματος Ενόπλων Δυνάμεων, που κυρώθηκε με το ν. 2304/1995, καταργείται από τότε που ισχύει.

13. α) Ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικαστικών υπαλλήλων της κατηγορίας ΥΕ επιμελητών δικαστηρίων μειώνεται κατά τριακόσιες (300), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε δύο χιλιάδες τετρακόσιες πενήντα (2.450). Διακόσιες πενήντα (250) από τις ανωτέρω τριακόσιες (300) θέσεις μεταφέρονται σε θέσεις γραμματέων των δικαστηρίων της χώρας, ο αριθμός των οποίων αυξάνεται κατά διακόσιες πενήντα (250), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε πέντε χιλιάδες εξακόσιες εξήντα τέσσερις (5.664).

β) Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου τα δικαστικά (υπηρεσιακά) συμβούλια είναι αρμόδια να κρίνουν, όπου από τις ισχύουσες διατάξεις απαιτείται, τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και των μονίμων και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού που υπηρετεί στα δικαστήρια και εισαγγελίες της χώρας και υπάγεται στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977) και του π.δ/τος 410/1988.

γ) Το προσωπικό που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού στις γραμματείες των δικαστηρίων και εισαγγελιών ή στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, το οποίο προέρχεται από μεταφορά ή απόσπαση από άλλες υπηρεσίες, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 του ν.1943/1991 και του άρθρου 13 του ν. 2116/1993, μπορεί να διορισθεί σε οργανικές θέσεις μονίμων δικαστικών υπαλλήλων ή της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 της 61/19.5.1989 Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία κυρώθηκε με το αρθρο 27 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α), ανεξαρτήτως από ποια υπηρεσία μεταφέρθηκε.

Ο διορισμός γίνεται ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου,

η οποία υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

δ) Για μια τριετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος, δικαστικοί υπόλληλοι, πτυχιούχοι νομικού τμήματος ελληνικού ή αναγνωρισμένου ομοταγούς πανεπιστημίου, με υπερπενταετή από τη λήψη του πτυχίου υπηρεσία στη γραμματεία των δικαστηρίων και εισαγγελιών, έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην εξέταση του άρθρου 3 του ν.δ/τος 3026/1954, λογιζομένης της υπερπενταετούς ως άνω υπηρεσίας τους ως χρόνου ασκήσεως.

14. α) Η παράγραφος 3 του άρθρου 67 του ν. 2145/1993 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

“3. Οι παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται εάν ο αιτών την κήρυξη της πτωχεύσεως εργαζόμενος, που έχει την ιθαγένεια Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει απαιτήσεις κατά των εταιριών αυτών προερχόμενες από σύμβαση εργασίας”.

β) Στο άρθρο 67 του ν. 2145/1993 προστίθεται παράγραφος 4 που έχει ως εξής:

“4. Αναστέλλεται η αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος της περιουσίας των τεχνικών εταιριών της παρ. 1 του παρόντος άρθρου και των υπέρ αυτών εγγυηθέντων, όσο διαρκεί το ΕΜΒΑΡΓΟ του Ο.Η.Ε. και έξι (6) μήνες μετά την άρση του, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 και με τους περιορισμούς της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού.”

15. α) Οι εγγεγραμμένοι στους πίνακες βαθμολογίας διαγωνισμών υποψηφίων συμβολαιογράφων ετών 1992 έως 1995, που έχουν ισοβαθμίσει με τον τελευταίο επιτυχόντα, διορίζονται συμβολαιογράφοι στην περιφέρεια του ειρηνοδικείου για τις θέσεις του οποίου διαγωνίστηκαν και καταλαμβάνουν κατά προτεραιότητα και κατά τη σειρά τα προσωρινού πίνακα επιτυχόντων, κατ' έτος, μέχρι δύο (2) κενές ή κενούμενες θέσεις, μέχρις απορροφησεώς τους, αρχής γινομένης από το έτος 1996. Οι κατά τα άνω διοριζόμενοι καταλαμβάνουν τις πρώτες κατά χρόνο κενώσεώς τους θέσεις, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 122 του ν. 670/1977 (ΦΕΚ 25 Α'), όπως ισχύει σήμερα. Για τις περιφέρειες των ειρηνοδικείων όπου δεν υπάρχουν κενές οργανικές θέσεις, οι τυχόν ισοβαθμισάντες διορίζονται και υπηρετούν ως υπεράριθμοι, μέχρι να προκύψει κενή θέση. Οι ενδιαφερόμενοι διορίζονται μετά από σχετική αίτηση που υποβάλλεται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο (2) μηνών από της δημοσίευσής του παρόντος.

β) Ο αριθμός των οργανικών θέσεων των συμβολαιογράφων στην περιφέρεια του Ειρηνοδικείου Κατερίνης, όπως αυτός έχει καθορισθεί με το π.δ. 531/1991 (ΦΕΚ 205 Α'), αυξάνεται κατά μία (1).

16. Όσοι υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος σε υπηρεσίες επιμελητών ανηλίκων πρωτοδικείων παραμεθορίων περιοχών ως άμισθοι επιμελητές ανηλίκων μπορούν να προσληφθούν σε αυτές ως έμμισθοι επιμελητές ανηλίκων μόλις συμπληρώσουν ένα (1) έτος υπηρεσίας και εφόσον το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει ότι καλύπτουν παγίες και διαρκείς ανάγκες της υπηρεσίας τους και υποβληθούν με επιτυχία σε σχετική δοκιμασία που διενεργείται επίσης από το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο. Η διαδικασία της δοκιμασίας αυτής, η ύλη που θα εξετασθεί και κάθε σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

17. Όσοι από τους επιτυχόντες στο διαγωνισμό της 11ης και 12ης Μαΐου 1989, για την πλήρωση εννέα (9) κενών οργανικών θέσεων κατηγορίας ΔΕ στο Υποθη-

κοφυλακείο Θεσσαλονίκης δεν έχουν διορισθεί, δικαιούνται να ζητήσουν εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου να διορισθούν. Στις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται και οι ισοβαθμισάντες με τον τελευταίο επιτυχόντα. Ο χρόνος πραγματικής υπηρεσίας των κατά τα ανωτέρω διοριζομένων αρχίζει από την ημερομηνία διορισμού τους. Η αίτηση για διορισμό σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου θεωρείται ως παραίτηση από την αξίωση για αναδρομικό διορισμό και κάθε άλλη αξίωση σε βάρος του Δημοσίου.

18. Στα υποθηκοφυλακεία του Κράτους (έμισθα - άμισθα) και τα Κτηματολογικά Γραφεία Ρόδου και Κω - Λέρου, πέραν των εισπραττόμενων κατά τις κείμενες διατάξεις δικαιωμάτων, εισπράττονται επιπλέον και αποδίδονται στο Τ.Α.Χ.Δ.Κ. και τους ειδικούς λογαριασμούς που τηρούνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης:

α. αναλογικό δικαίωμα 1,5% επί όλων των πράξεων που κατά τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται η εισπραξη αναλογικών δικαιωμάτων.

β. πάγιο δικαίωμα για την έκδοση πιστοποιητικού, βεβαιώσεως ή φύλλο αντιγράφου, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί να συσταθούν και άλλοι ειδικοί λογαριασμοί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης που τηρούνται σε τράπεζα του δημόσιου τομέα για την κάλυψη αναγκών εύρυθμης λειτουργίας υπηρεσιών αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Με την απόφαση αυτή ορίζεται και το ποσοστό που κρατούν οι άμισθοι υποθηκοφύλακες από το ειδικό γραφικό δικαίωμα. Με όμοια υπουργική απόφαση καθορίζεται το είδος των αναγκών, οι υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης τις οποίες αφορά η διάταξη αυτή, ο τρόπος κατανομής των ποσοστών, ο τρόπος εισπραξης και απόδοσης των ποσών αποδόσεως λογαριασμού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 6

Διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών - Θέματα της Εθνικής Σχολής Δικαστών

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 26 του ν. 1756/1988 (ΦΕΚ 35 Α'), όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 6 παρ. 4 του ν. 1868/1989 (ΦΕΚ 230 Α'), προστίθεται εδάφιο β' που έχει ως εξής:

“Ως ανακριτές ορίζονται πρωτοδικές με οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία, στην οποία συνυπολογίζεται και η υπηρεσία τους ως παρέδρων στο πρωτοδικείο. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν πρωτοδικές με την πιο πάνω υπηρεσία ή αυτοί που υπάρχουν δεν επαρκούν, ορίζονται ως ανακριτές οι κατά το διορισμό αρχαιότεροι.”

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 91 του ν. 1756/1988, όπως ισχύει, προστίθεται περίπτωση η' ως εξής:

“η. Η παράβαση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 320 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 500 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.”

3. Στο ν. 2236/1994 (ΦΕΚ 146 Α'), όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις που επήλθαν με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α'), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις.

α) Στο τέλος του άρθρου 1 εδάφιο γ' προστίθεται η φράση “ή πρωτοδικείων η στην έδρα της Σχολής”.

β) Η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 4 εδάφιο α' περίπτωσης εε' αντικαθίσταται ως εξής:

εε) έναν εκπρόσωπο των εκπαιδευομένων, ο οποίος εκλέγεται, με τον αναπληρωτή του, από τους εκπαιδευομένους κάθε έτος, το πρώτο εικοσαήμερο από την έναρξη της πρώτης φάσης εκπαίδευσης·

γ) Οι δύο πρώτες περίοδοι της παρ. 9 του άρθρου 1 αντικαθίστανται ως εξής:

α) Στη Σχολή λειτουργεί επιμελής συμβούλιο σπουδών, το οποίο αποτελείται από το διευθυντή σπουδών, ως πρόεδρο, τον υποδιευθυντή σπουδών, ο οποίος και αναπληρώνει τον πρόεδρο σε περίπτωση έλλειψης, απουσίας ή κωλύματος, έναν εκπρόσωπο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και έναν εκπρόσωπο του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, οι οποίοι ορίζονται, με τους αναπληρωτές τους, από τους προέδρους των νομικών τμημάτων των Πανεπιστημίων αυτών για θητεία δύο (2) ετών, από τους προέδρους των τριμελών συμβουλίων διοίκησης του Πρωτοδικείου και του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης και από έναν εκπρόσωπο των εκπαιδευομένων, ο οποίος εκλέγεται, με τον αναπληρωτή του, από τους εκπαιδευομένους κάθε έτος, το πρώτο εικοσαήμερο από την έναρξη της πρώτης φάσης εκπαίδευσης. Το συμβούλιο συγκαλείται από τον πρόεδρό του τουλάχιστον τρεις φορές κάθε ημερολογιακό έτος και βρίσκεται σε απαρτία αν παρίστανται τέσσερα τουλάχιστον μέλη του·

δ) Το άρθρο 2 παρ. 1 εδάφιο α' αντικαθίσταται ως εξής:

α. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται έως το τέλος Μαΐου κάθε έτους και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προκηρύσσεται εισαγωγικός διαγωνισμός στην Εθνική Σχολή Δικαστών για καθεμία από τις κατά το άρθρο 3 παρ. 1 εδάφιο γ' κατευθύνσεις. Ο διαγωνισμός διεξάγεται κατά τους προεχείς μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο·

ε) Στο άρθρο 2 παρ. 1 εδάφ. β' οι λέξεις "στη Σχολή" αντικαθίστανται με τις λέξεις "σε κάθε κατεύθυνση της Σχολής".

στ) Η παράγραφος 4 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:

4.α. Ο εισαγωγικός διαγωνισμός διενεργείται από επιτροπή που συγκροτείται για καθεμία από τις κατά το άρθρο 3 παρ. 1 εδάφιο γ' κατευθύνσεις με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Η επιτροπή για την κατεύθυνση διοικητικής δικαιοσύνης αποτελείται από: αα) δύο συμβούλους της Επικρατείας, ββ) ένα σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γγ) έναν πρόεδρο εφετών ή εφέτη των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και δδ) έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος. Η επιτροπή για την κατεύθυνση πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης αποτελείται από: αα) δύο αρεοπαγίτες, ββ) έναν αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, γγ) έναν πρόεδρο εφετών ή εφετη και δδ) έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος.

β. Τα μέλη των παραπάνω επιτροπών με στοιχεία αα' ββ' και γγ' ορίζονται με αντιστοίχα αναπληρωματικά μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 παρ. 3 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α., όπως ισχύουν κάθε φορά. Το μέλος υπό στοιχείο δδ' ορίζεται με τον αναπληρωματικό του από τη γενική συνέλευση του οικείου τμήματος του Α.Ε.Ι..

γ. Στις επιτροπές διαγωνισμού προεδρεύει ο αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός·

ζ) Το άρθρο 2 παρ. 5 εδάφιο α' αντικαθίσταται ως εξής:

α. Ο εισαγωγικός διαγωνισμός περιλαμβάνει δύο στάδια: προκριματικό και τελικό. Κατά το προκριματικό στάδιο οι μεν υποψήφιοι για την κατεύθυνση διοικητικής δικαιοσύνης εξετάζονται γραπτά σε θέματα: αα) γενικής παιδείας, ββ) συνταγματικού δικαίου, γενικού διοικητικού δικαίου και δικαίου διοικητικών διαφορών και γγ) δημοσιονομικού δικαίου, οι δε υποψήφιοι για την κατεύθυνση πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης εξετάζονται γραπτά σε θέματα: αα) γενικής παιδείας, ββ) αστικού δικαίου, εμπορικού δικαίου και πολιτικής δικονομίας και γγ) ποινικού δικαίου και ποινικής δικονομίας. Η εξέταση στα νομικά μαθήματα γίνεται με συνθετική παρουσίαση πρακτικού θέματος στον αντίστοιχο θεματικό κύκλο. Περιλαμβάνουν δύο γραπτές δοκιμασίες: η εξέταση των υποψηφίων για την κατεύθυνση διοικητικής δικαιοσύνης στο θεματικό κύκλο του συνταγματικού δικαίου, γενικού διοικητικού δικαίου και δικαίου διοικητικών διαφορών και των υποψηφίων για την κατεύθυνση πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης στο θεματικό κύκλο του αστικού δικαίου, εμπορικού δικαίου και πολιτικής δικονομίας. Οι ενδείξεις των ατομικών στοιχείων των διαγωνιζομένων καλύπτονται με αδιαφανές χαρτί, το οποίο δεν αφαιρείται παρά μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας στο προκριματικό στάδιο. Κατά το τελικό στάδιο, στο οποίο μετέχουν μόνον όσοι έχουν επιτύχει στο προκριματικό, οι υποψήφιοι κάθε κατεύθυνσης εξετάζονται στην ύλη που προβλέπεται για τις εξετάσεις του προκριματικού σταδίου της ίδιας κατεύθυνσης και σε θέματα ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου. Επιπλέον, οι μεν υποψήφιοι για την κατεύθυνση διοικητικής δικαιοσύνης εξετάζονται σε θέματα αστικού δικαίου, εμπορικού δικαίου και πολιτικής δικονομίας, οι δε υποψήφιοι για την κατεύθυνση πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης εξετάζονται σε θέματα συνταγματικού δικαίου και γενικού διοικητικού δικαίου. Η εξέταση στο τελικό στάδιο είναι προφορική και γίνεται δημοσίως·

η) Το άρθρο 3 παρ. 1 εδάφ. α' αντικαθίσταται ως εξής:

α. Η εκπαίδευση στη Σχολή διαρκεί δώδεκα (12) μήνες·

θ) Στο άρθρο 3 παρ. 1 εδάφιο β' περίοδος πρώτη η λέξη "τρεις" αντικαθίσταται με τη λέξη "δύο".

ι) Το άρθρο 3 παρ. 1 εδάφιο γ' αντικαθίσταται ως εξής:

γ. Η πρώτη φάση εκπαίδευσης διαρκεί οκτώ (8) μήνες από την 1η Μαΐου έως την 31η Δεκεμβρίου. Η δεύτερη φάση διαρκεί τέσσερις (4) μήνες από την 1η Ιανουαρίου έως την 30η Απριλίου. Κατά τη φάση αυτή οι εκπαιδευόμενοι κατανέμονται σε πέντε (5) τμήματα: αα. υποψηφίων εισηγητών του Συμβουλίου της Επικρατείας, ββ. υποψηφίων εισηγητών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γγ. υποψηφίων πορέδρων πρωτοδικείου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, δδ. υποψηφίων πορέδρων πρωτοδικείου και εε. υποψηφίων πορέδρων εισαγγελίας. Στα τρία πρώτα από τα τμήματα αυτά εντάσσονται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 3, οι εκπαιδευόμενοι που κατά την πρώτη φάση ανήκαν στην κατεύθυνση διοικητικής δικαιοσύνης. Στο τέταρτο και πέμπτο τμήμα εντάσσονται όσοι κατά την πρώτη φάση ανήκαν στην κατεύθυνση πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης. Κατά τη φάση αυτή οι εκπαιδευόμενοι υποβάλλονται ιδίως σε πρακτική άσκηση στις οικείες κατά τμήμα δικαστικές υπηρεσίες·

ια) Στην πρώτη περίοδο του εδαφίου δ' της παρ. 1 του άρθρου 3 απαλείφονται οι λέξεις "και τη δεύτερη". Στην τρίτη περίοδο του εδαφίου αυτού η λέξη "τρίτη" αντικαθίσταται με τη λέξη "δεύτερη" και στην τέταρτη περίοδο οι λέξεις "δεύτερης και τρίτης" αντικαθίστανται με τις λέξεις "πρώτης και δεύτερης". Η τελευταία περίοδος του ίδιου εδαφίου αντικαθίσταται ως εξής: "Και στις δύο φάσεις εκπαίδευσης είναι υποχρεωτική η παρακολούθηση της διδασκαλίας μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, εφόσον αυτό προβλέπεται από το πρόγραμμα σπουδών."

ιβ) Το άρθρο 3 παρ. 1 εδάφιο ε' αντικαθίσταται ως εξής:

ε. Με αποφάσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του γενικού διευθυντή της Σχολής και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ανακατανέμεται, για ορισμένη ή ορισμένες εκπαιδευτικές σειρές, ο συνολικός χρόνος εκπαίδευσης μεταξύ των δύο εκπαιδευτικών φάσεων, να μεταβάλλεται η έναρξη και λήξη του ετήσιου εισαγωγικού διαγωνισμού και να παρατείνεται ο συνολικός χρόνος εκπαίδευσης για δύο (2) το πολύ μήνες."

ιγ) Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, η παράγραφος 2 του άρθρου 3 του ν. 2236/1994 καταργείται και οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του ίδιου άρθρου αναριθμούνται ως 2, 3 και 4, αντιστοίχως.

ιδ) Η πρώτη περίοδος του εδαφίου α' της παρ. 3 (που αναριθμείται ως παρ. 2, σύμφωνα με την προηγούμενη περίπτωση ιγ' του άρθρου 3, αντικαθίσταται ως εξής:

α. Μετά το πέρας της πρώτης φάσης της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι καθεμιάς από τις κατευθύνσεις που προβλέπονται στην παρ. 1 εδάφιο γ' του παρόντος άρθρου προσέρχονται σε γραπτές και προφορικές εξετάσεις σε ύλη από το δίκαιο, καθώς και σε μία από τις ακόλουθες ξένες γλώσσες: αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική, ενώπιον τριμελούς επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, με την οποία και ορίζεται και διοικητικός υπάλληλος της Σχολής ως γραμματέας."

ιε) Στη δεύτερη περίοδο του εδαφίου γ' της παρ. 3 (που αναριθμείται ως παρ. 2, σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση ιγ' του άρθρου 3 η λέξη "δεύτερη" αντικαθίσταται με τη λέξη "πρώτη" και η τρίτη περίοδος του ίδιου εδαφίου αντικαθίσταται ως εξής:

Ο βαθμός αυτός καθορίζεται με βάση το βαθμό που έλαβε ο εκπαιδευόμενος κατά τις παραπάνω εξετάσεις, υπολογιζόμενο με συντελεστή 3 και το βαθμό προόδου κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης εκπαίδευσης υπολογιζόμενο με συντελεστή 1."

ιστ) Στο εδάφιο δ' της παρ. 3 (που αναριθμείται ως παρ. 2 σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση ιγ' του άρθρου 3 η λέξη "τρίτη" αντικαθίσταται με τη λέξη "δεύτερη".

ιζ) Το εδάφιο στ' της παρ. 3 (που αναριθμείται ως παρ. 2, σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση ιγ' του άρθρου 3 καταργείται.

ιη) Η πρώτη περίοδος του εδαφίου α' της παρ. 4 (που αναριθμείται ως παρ. 3, σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση ιγ' του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής: "Οι εκπαιδευόμενοι κατά την πρώτη και δεύτερη φάση της εκπαίδευσης στη Σχολή λαμβάνουν αποδοχές ίσες προς 75% και 85%, αντιστοίχως, των συνολικών αποδοχών του παρόντος πρωτοδικείου."

ιθ) Στο εδάφιο β' της παρ. 4 (που αναριθμείται ως παρ. 3, σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση ιγ' του άρθρου 3 απαλείφονται οι λέξεις "και της δεύτερης".

κ) Η πρώτη περίοδος του εδαφίου δ' της παρ. 4 (που αναριθμείται ως παρ. 3 σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση ιγ' του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

"Όσοι εκπαιδευόμενοι έχουν ιδιότητα δικηγόρου από την εγγραφή τους στη Σχολή, τελούν σε αναστολή της δικηγορικής ιδιότητας και οι προς τους φορείς ασφάλισης οφειλόμενες εισφορές τους υπολογίζονται βάσει των κατά το άρθρο 3 παρ. 3 εδάφιο α' αποδοχών τους."

κα) Στο εδάφιο ε' της παρ. 4 (που αναριθμείται ως παρ. 3 σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση ιγ' του άρθρου 3 απαλείφονται οι λέξεις "ή της δεύτερης".

κβ) Στο εδάφιο δ' (που προστέθηκε με το άρθρο 23 παρ. 17 του ν. 2331/1995) της παρ. 5 (που αναριθμείται ως παρ. 4 σύμφωνα με την παραπάνω περίπτωση ιγ' του άρθρου 3, η τελευταία περίοδος αντικαθίσταται ως εξής:

"Για την απόδοση των δαπανών μετακίνησης και διαμονής των δικαστικών λειτουργών που συμμετέχουν στα πιο πάνω προγράμματα ισχύει ό,τι προβλέπεται στην κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο γ'."

κγ) Στην πρώτη περίοδο της παρ. 1 του άρθρου 4 η λέξη "τρίτη" αντικαθίσταται με τη λέξη "δεύτερη". Στη δεύτερη περίοδο της παραγράφου αυτής οι λέξεις "δεύτερη" και "τρίτη" αντικαθίστανται με τις λέξεις "πρώτη" και "δεύτερη", αντιστοίχως. Στην τέταρτη περίοδο της ίδιας παραγράφου η λέξη "δεύτερη" αντικαθίσταται με τη λέξη "πρώτη".

κδ) Η δεύτερη περίοδος της παρ. 2 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

"Η διδασκαλία των συγκεκριμένων μαθημάτων και ορισμένης ύλης από κάθε μάθημα για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και ωράριο ανατίθεται σε διδάσκοντες που έχουν εγγραφεί σε πίνακα διδασκόντων, ο οποίος καταρτίζεται με απόφαση του Δ.Σ.. Η ανάθεση αυτή γίνεται με απόφαση του γενικού διευθυντή, ύστερα από πρόταση του συμβουλίου σπουδών, που εκδίδεται με εισήγηση του διευθυντή ή του υποδιευθυντή σπουδών."

κε) Η τελευταία περίοδος της παρ. 2 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

"Για ανάθεση διαλέξεων που δεν υπερβαίνουν τις τρεις (3), κατά έτος για κάθε καλούμενο δεν απαιτείται απόφαση του Δ.Σ. της Σχολής, αλλά απόφαση του γενικού διευθυντή, ύστερα από πρόταση του διευθυντή σπουδών."

κατ) Το υπεδάφιο που προστέθηκε με το άρθρο 23 παρ. 20α του ν. 2331/1995 στο εδάφιο δ' της παρ. 3 του άρθρου 5 αντικαθίσταται ως εξής:

"Δικαστικοί υπάλληλοι επιτρέπεται να αποσπώνται στη Σχολή για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους, το οποίο μπορεί να παρατείνεται για ένα (1) ακόμη έτος. Μετά τη λήξη του πρώτου ή του δεύτερου έτους επιτρέπεται η οριστική τοποθέτηση των υπαλλήλων αυτών στη Σχολή."

κζ) Στην παρ. 3 του άρθρου 5 προστίθεται εδάφιο ε', που έχει ως εξής:

ε. Η Σχολή θεωρείται ως δικαστική υπηρεσία. Το προσωπικό της γενικά εξομοιώνεται από κάθε άποψη προς τους δικαστικούς υπαλλήλους. Οι υπάλληλοι της Σχολής που έχουν αποσπαστεί ή μεταταγεί από δικα-

στικές υπηρεσίες εξακολουθούν να λαμβάνουν τον πόρο που προβλέπεται από το άρθρο 24 παρ. 4 του ν. 2145/1993, σε συνδυασμό προς την 51375/28.6.1993 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και κάθε άλλο ανάλογο πόρο."

4. Η εκπαίδευση για τους εκπαιδευόμενους της πρώτης και της δεύτερης σειράς, που έχουν ήδη εγγραφεί στη Σχολή, κατανέμεται σε τρεις φάσεις κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του ν. 2236/1994, όπως ίσχυε έως τον παρόντα νόμο. Ειδικότερα: α) Οι εκπαιδευόμενοι της πρώτης σειράς που φοιτούν στη Σχολή από την 1η Σεπτεμβρίου 1995 θα συμπληρώσουν την πρώτη φάση εκπαίδευσης στις 30 Ιουνίου 1996 και θα διανύσουν τη δεύτερη φάση εκπαίδευσης από την 1η Ιουλίου 1996 έως τις 31 Οκτωβρίου 1996 και την τρίτη φάση από την 1η Νοεμβρίου έως τις 31 Δεκεμβρίου 1996. β) Οι εκπαιδευόμενοι της δεύτερης σειράς που φοιτούν στη Σχολή από τις 6 Μαΐου 1996 θα συμπληρώσουν την πρώτη φάση εκπαίδευσης στις 30 Σεπτεμβρίου 1996 και θα διανύσουν τη δεύτερη φάση από την 1η Οκτωβρίου 1996 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1996 και την τρίτη φάση από την 1η Ιανουαρίου 1997 έως 30 Απριλίου 1997. Για την κατανομή των εκπαιδευόμενων των παραπάνω δύο σειρών στις δύο κατευθύνσεις και περαιτέρω στα πέντε τμήματα κατά τη δεύτερη και την τρίτη φάση της εκπαίδευσης, αντιστοίχως, έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του άρθρου 3 του ν. 2236/1994, όπως ίσχυε πριν τις τροποποιήσεις που επέρχονται με τον παρόντα νόμο.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 61, 64, 69 και 75 του ν. 1756/1988 "Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών", που προβλέπουν τη διεξαγωγή εισαγωγικού διαγωνισμού, καταργούνται.

6. Υποψήφιοι που πέτυχαν στις προκηρυχθείσες θέσεις του διαγωνισμού για την Εθνική Σχολή Δικαστών του έτους 1995 και δεν είχαν συμπληρώσει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1995 το 25ο έτος της ηλικίας τους, εγγράφονται στη Σχολή ως υπεράριθμοι, διατηρώντας τη βαθμολογία τους, μόνο εφόσον συμπληρώνουν το όριο αυτό ηλικίας μέχρι την έναρξη των μαθημάτων.

7. Παρεδροι πρωτοδικείου και εισαγγελίας που έχουν επιτύχει στο διαγωνισμό της 30ής Σεπτεμβρίου 1994, κρίνονται και διορίζονται σε θέσεις πρωτοδικών και αντεισαγγελέων πρωτοδικών μετά τη συμπλήρωση ενός (1) έτους υπηρεσίας παρέδρου.

8. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 και η παρ. 3 του άρθρου 3 "Αριθμός και κατανομή οργανικών θέσεων" του "Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών", που κυρώθηκε με το ν. 1756/1988, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

"2. Η κατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών και των δικαστικών υπαλλήλων της γραμματείας στα δικαστήρια και στις εισαγγελίες γίνεται ανάλογα με τον αριθμό των υποθέσεων και τη δικαστηριακή τους κίνηση, των μεν δικαστικών λειτουργών με προεδρικό διάταγμα, των δε υπαλλήλων με απόφαση

του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδονται κάθε δύο (2) χρόνια, κατά μήνα Ιούνιο ή εκτάκτως σε περίπτωση αύξησης των θέσεων."

"3. Το προεδρικό διάταγμα ως και η υπουργική απόφαση κατανομής των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών και των δικαστικών υπαλλήλων, αντιστοίχα ισχύουν έως την έκδοση νεότερων."

9. Όσοι από τους επιλαχόντες στο διαγωνισμό για την εισαγωγή στην Εθνική Σχολή Δικαστών, που προκηρύχθηκε με την απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης 57652/29.5.1995, συγκέντρωσαν βαθμό 9 και άνω, σύμφωνα με τον πίνακα τελικής κατάταξης (παράρτημα ΦΕΚ 7/14.5.1996, αριθ. οικ. 18881, με αριθμούς κατάταξης 63 έως και 74) δικαιούνται να ζητήσουν, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, να εγγραφούν στη Σχολή.

Οι προβλεπόμενες να καλυφθούν με την προκήρυξη του διαγωνισμού θέσεις αυξάνονται κατά δύο των δοκιμών εισηγητών του Συμβουλίου Επικρατείας, κατά δύο των δοκιμών εισηγητών του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τριών των δοκιμών παρέδρων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, κατά τέσσερις των δοκιμών παρέδρων των πρωτοδικείων και κατά μία των δοκιμών παρέδρων των εισαγγελιών.

Άρθρο 7 Ισχύς

1. Κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος καταργείται.

2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 31 Μαΐου 1996

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΑΠ.-ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΓΕΡ. ΑΡΣΕΝΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΛ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙ/ΝΤΟΣ ΧΩΡ/ΕΙΑΣ & ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ

Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦ/ΣΕΩΝ

Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Κ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 31 Μαΐου 1996

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ